Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć CXXXIV. — Wydana i rozesłana dnia 31. lipca 1917.

Treść: N 319. Ustawa o stosunku służbowym nauczycieli w państwowych średnich i niższych zakładach naukowych (pragmatyka służbowa dla nauczycieli).

319.

Ustawa z dnia 28. lipca 1917

o stosunku służbowym nauczycieli w państwowych średnich i niższych zakładach naukowych (pragmatyka służbowa dla nauczycieli).

Za zgodą obu izb Rady państwa zarządzam, co następuje:

Artykuł I.

Za nauczycieli po myśli tej ustawy należy uważać następujące kategorye nauczycieli — obojga płci — w państwowych średnich i niższych zakładach naukowych:

- 1. Ustanowionych ze systemizowanymi poborami rzeczywistych nauczycieli, dyrektorów i przełożonych.
- 2. Nauczycieli prowizorycznych, ustanowionych ze systemizowanymi dla nich poborami, to jest takich, którym na ano prowizorycznie posadę nauczycielską aż do uzyskania przez nich stałej posady nauczycielskiej.
 - 3. Suplentów i asystentów.

Artykuł II.

Ustawa ta wchodzi w życie z pierwszym dniem miesiąca, następującego po ogłoszeniu.

O ile ustawa ta nie zawiera wyjątku, uchyla się wszystkie przepisy o przedmiotach, unormowanych tą ustawą.

Ustawa z dnia 22. czerwca 1878, Dz. u. p. Nr. 59, i artykuł II. ustawy krajowej dla Galicyi z dnia 15. lutego 1905, Dz. u. kr. Nr. 39, w brzmieniu, zmienionem ustawą krajową z dnia 9. maja 1907, Dz. u. kr. Nr. 48, pozostają nietknięte.

Artykuł III.

Przy wykonaniu zasad i postanowień, zawartych w tej ustawie, pozostaje bez zmiany zakres działania, przysługujący ustawodawstwu krajowemu.

Artykuł IV.

Wykonaniem tej ustawy zajmą się Ministrowie wyznań i oświaty, robót publicznych i rolnictwa w porozumieniu z innymi interesowanymi Ministrami.

Reichenau, dnia 28. lipca 1917.

Karol war.

Seidler wir. Homann wir. Ćwikliński włr. Ertl włr.

Rozdział I.

Postanowienia ogólne.

Nadanie posady.

§ 1.

Posadę nauczyciela można nadać tylko obywatelowi austryackiemu o nieskazitelnej przeszłości, który posiada zupełne uzdatnienie do wypełniania swoich powinności nauczycielskich i innych obowiązków służbowych i którego zdolność do działania nie jest ograniczona z żadnego innego powodu, jak tylko z powodu małoletności.

Do nadania posady małoletniemu potrzeba zezwolenia jego ustawowego zastępcy.

Jakim wymogom ma odpowiadać nauczyciel pod względem szczególnego uzdatnienia i wiadomości, oraz wykształcenia fachowego i pewnych oznaczonych egzaminów, należy oceniać według obowiązujących w tym względzie przepisów. W braku takich przepisów będą wymogi te ustalane w każdym przypadku z osobna.

Osoby, do których majątku otwarto konkurs, wykluczone są od uzyskania posady, jak długo trwa postępowanie konkursowe.

§ 2.

Do nadania posady potrzeba zezwolenia władzy centralnej, jeżeli ubiegający się:

- 1. nie ukończył jeszcze 18. roku życia.
- 2. przekroczył już 40. rok życia, a nie pozostawał jeszcze dotychczas w służbie państwowej lub w państwowej służbie nauczycielskiej,
- 3. zasądzony został za zbrodnię lub występek albo za przekroczenie, popełnione z chęci zysku lub skierowane przeciw obyczajności publicznej,
- 4. wydalony został ze służby państwowej albo z państwowej służby nauczycielskiej albo wystąpił ze służby państwowej lub z państwowej służby nauczycielskiej podczas toczącego się postępowania dyscyplinarnego.

§ 3.

Nadanie posady nauczycielowi, któryby przez dni po otrzymaniu dekretu. to wszedł w stosunek przełożonego lub podwiadnego w służbie wobec innej osoby, z którą nie usprawiedliwiono dostatec jest spokrewniony lub spowinowacony w linii czternastodniowego terminu.

wstępnej lub zstępnej, albo w linii bocznej aż do trzeciego stopnia włącznie, lub z którą pozostaje w stosunku adopcyjnym, dozwolone jest tylko za przyzwoleniem władzy centralnej.

Jeżeli stosunek taki zaistnieje dopiero później, należy postarać się o to, aby nauczycielskie lub inne służbowe interesy nie były na szkodę narażone.

\$ 4

Jeżeli się później okaże, że nauczyciel wyłudził przyjęcie go do państwowej służby nauczycielskiej lub nadanie mu posady w zawodzie nauczycielskim przez przedłożenie nieważnych dokumentów lub przez przemilczenie okoliczności, które według obowiązujących przepisów wykluczają nadanie posady, należy wystąpić przeciwniemu w drodze dyscyplinarnej.

§ 5.

Wstąpienie do państwowej służby szkolnej odbywa się na podstawie nadania posady przez właściwą władzę, co jest albo "nominacyą" albo "ustanowieniem", stosownie do tego, czy z nadaniem posady połączone jest zaliczenie do pewnej klasy rangi, czy też nie.

§ 6.

Na nadanie posady wystawia się dekret, w którym należy podać nauczycielskie i służbowe stanowisko (tytuł), pobory, jakoteż dzień, z którym nadanie posady jest skutecznem.

Zamianowanie nauczycielem prowizorycznym należy w dekrecie jako takie wyraźnie zaznaczyć.

8 V.

Nadanie posady nabiera mocy przez doręczenie i przyjęcie dekretu z dniem, w dekrecie oznaczonym.

Przepisy o próbnem trzyleciu uchyla się.

Jeżeli nie wyznaczono osobnego terminu dla objęcia służby lub termin taki nie wynika z urządzeń odnośnego zakładu naukowego, winien nauczyciel rozpocząć swą służbę w ciągu czternastu dni po otrzymaniu dekretu. W razie zwłoki staje się nadanie posady nieważne, jeżeli spóźnienia nie usprawiedliwiono dostatecznie w ciągu dalszego czternastodniowego terminu.

\$ 8

Suplentów i asystentów ustanawia się zawsze na czas potrzeby, conajmniej jednak do końca bieżącego półrocza. W państwowych szkołach przemysłowych ustanawia się asystentów z reguły na czas dwóch lat szkolnych; wyjątkowo można przedłużyć czas ustanowienia, jednak najwyżej na dwa dalsze lata szkolne.

Suplenci i asystenci (wyjawszy asystentów w panstwowych szkołach przemysłowych). którzy przynajmiej przez dwa półrocza byli zatrudnieni bez przerwy w jednym z państwowych zakładów naukowych, spełniając obowiazki (rzeczywistego) nauczyciela, a to, jeżeli dla pewnych gałęzi jest. wymagana państwowej służby szkolnej pewna kwalifikacya nauczycielska, po uzyskaniu tej kwalifikacyi conajmniej z "dobrą" cenzurą, będą na ich prośbę uznani przez władzę służbową za stałych suplentów (asystentów). Dekret, wystawiony w tym względzie przez władzę służbową, nadaje suplentom (asystentom) w razie ubiegania się o dalsze zatrudnienie w tym samym lub w innym równorzednym zakładzie naukowym pierwszeństwo przed innymi kandydatami – bez ujmy dla prawa władzy służbowej do swobodnego ustanawiania - tudzież prawo do ulg, przewidzianych w § 80.

Wyjątkowo można suplentów i asystentów — w przeciwieństwie do nadawania posad rzeczywistych lub prowizorycznych nauczycieli — zatrudnić czasowo także bez kwalifikacyi nauczycielskiej, przepisanej dla nadania posady w poszczególnych gałęziach państwowej służby szkolnej, a to wówczas, jeżeli nie ma do dyspozycyi odpowiedniego suplenta (asystenta), posiadającego pełną kwalifikacyę nauczycielską. Czas zatrudnienia, spędzony w charakterze suplenta lub asystenta przed uzyskaniem pełnej kwalifikacyi nauczycielskiej, będzie w połowie jego istotnego trwania uważany na równi ze służbą suplenta (asystenta), posiadającego pełną kwalifikacyę nauczycielską.

8 9.

Stosunek służbowy suplentów i asystentów można rozwiązać w ciągu pierwszych dwóch lat służby, jeżeli się okaże po wysłuchaniu właściwej komisyi kwalifikacyjnej, że suplent (asystent) nie nadaje się do zamianowania. W takim przypadku należy w razie nienagannego zachowania się pod każdym innym względem przyznać mu odprawę w wysokości jednomiesięcznej remuneracyi.

Po upływie dwóch lat służby mogą być suplenci i asystenci (z wyjątkiem asystentów w przemysłowych zakładach naukowych) uwolnieni w czasie trwania ich każdorazowego ustanowienia (§ 8., ustęp 1.) tylko w drodze dyscyplinarnej.

Stosunek 'służbowy suplentów (asystentów), nie mających pełnej kwalifikacyi nauczycielskiej, należy w każdym razie rozwiązac, skoro z początkiem następnego roku szkolnego znajdzie się odpowiedni suplent (asystent), mający pełną kwalifikacyę nauczycielską.

§ 10.

Suplentom i asystentom nadaje się ze względu na wykonywanie przez nich nauczycielskiego i służbowego zawodu, bez zaliczania ich do pewnej klasy rangi, charakter nauczycieli panstwowych.

Początek czasu służby.

§ 11.

Czas służby po myśli tej ustawy rozpoczyna się, jeżeli służbę rzeczywiście objęto, przy pierwszem lub ponownem nadaniu posady z podanym w dekrecie dniem skuteczności nadania posady, w razie bezpośredniego przejścia z innego państwowego stosunku służbowego, z dniem uwolnienia od tego stosunku.

Nauczyciel ma w ciągu czternastu dni po objęciu służby, względnie po otrzymaniu dekretu nadania posady przedłożyć swój dekret przelożonej bezpośrednio władzy służbowej; ma ona zarządzić, aby początek czasu służby wpisano do wykazu stanu osobowego.

Drogą rozporządzenia będzie postanowione, którą władzę służbową należy (uważać za bezpośrednio przełożoną.

Przysięga służbowa i przyrzeczenie służbowe.

§ 12.

Stali i prowizoryczni nauczyciele wchodząc w stosunek służbowy, podlegający postanowieńiom tej ustawy, albo wchodząc ponownie w ten stosunek, mają złożyć przysięgę służbową.

Przysięgę służbową należy złożyć w ręce naczelnika przełożonej bezpośrednio władzy służbowej lub w ręce wyznaczonego przez nią funkcyonaryusza, chyba że w szczególnych przypadkach zostanie wydane inne zarządzenie.

Zaprzysiężony ma podpisać formularz przysięgi po umieszczeniu na nim daty jej złożenia, zaś złożenie przysięgi należy z podaniem dnia stwierdzić urzędownie na dekrecie nadania posady.

Suplenci i asystenci mają przy objęciu służby złożyć przyrzeczenie służbowe, do którego stosują się analogicznie postanowienia o przysiędze służbowej.

Wykaz stanu osobowego.

§ 13.

Bezpośrednio przełożona władza służbowa prowadzi dla każdego nauczyciela wykaz stanu

osobowego, do którego należy wpisywać, wszystkie odnoszące się do jego osoby szczegóły, które mają znaczenie dla stosunku służbowego w ogólności, a dla uzyskania wyższej płacy (remuneracyi) oraz dla czasowego posuwania się i dla wymiaru poborów spoczynkowych w szczególności.

Nauczyciel ma podać szczegóły te bezpośrednio po otrzymaniu dekretu nadania posady i donosić o wszystkich zmianach, o ile nie polegają one na zarządzeniach przełożonej władzy.

Nauczyciel ma prawo wglądać w swój wykaz stanu osobowego i brać z niego odpis.

Kwalifikacya.

§ 14.

Dla nauczycieli, których dotyczy czasowe posuwanie, jakoteż dla suplentów i asystentów promadzi się bieżące tabele kwalifikacyjne, do których należy corocznie wpisywać kwalifikacyę.

Bliższe postanowienia normują osobne przepisy. Również osobne przepisy postanawiają, o ile także dla innych nauczycieli ma nastąpić powtarzające się regularnie oznaczanie kwalifikacyi.

§ 15.

Komisye kwalifikacyjne tworzy się:

 a) przy władzach centralnych dla nauczycieli w nich zatrudnionych, następnie dla nauczycieli państwowych szkół przemysłowych, które nie podlegają na zasadzie ustawy w pierwszym rzędzie krajowym władzom szkolnym;

b) przy krajowych władzach szkolnych (radach szkolnych krajowych i politycznych władzach krajowych) dla podlegających im nauczycieli, którzy nie są przydzieleni na zasadzie ustępu a) komisyi kwalifikacyjnej władzy centralnej.

Oznaczanie kwalifikacyi dla nauczycieli, zatrudnionych w zakładzie, nie należącym do grupy państwowych szkół przemysłowych, a podlegającym bezpośrednio władzy centralnej, przydzieli ta ostatnia władza komisyi kwalifikacyjnej, istniejącej dla innego pokrewnego zakładu.

W miarę potrzeby można przy wspomnianych władzach utworzyć więcej komisyi kwalifikacyjnych. W takim przypadku należy równocześnie z ustanowieniem komisyi odgraniczyć ich zakres działania.

Przy radach szkolnych krajowych, które na zasadzie ustawy dzielą się na sekcye, należy dla każdej sekcyi ustanowić komisyę kwalifikacyjną.

Komisya kwalifikacyjna składa się z pięciu członków: uchwały jej zapadają absolutną większością głosów.

§ 16.

Przy władzach centralnych i przy politycznych władzach krajowych ustanawia członków komisyi i potrzebną ilość zastępców szef władzy centralnej, względnie szef kraju z początkiem każdego roku. W każdej komisyi ma miejsce i głos conajmniej jeden fachowiec.

W komisyach, ustanowionych przy władzach centralnych i przy politycznych władzach krajowych, przewodniczy członek najstarszy rangą.

§ 17.

Postanowienia o składzie komisyi kwalifikacyjnych, które mają być ustanowione przy radach szkolnych krajowych, mają być wydane w drodze ustawodawstwa krajowego, przyczem ma być uwzględnione, że do komisyi tych należy powołać organ nadzorczy, sprawujący inspekcyę nad nauczycielem, o którego kwalitikacyę chodzi, następnie właściwego referenta dla administracyjnych i ekonomicznych spraw szkolnych tudzież jednego członka zawodu nauczycielskiego. Jeżeli chodzi o kwalifikacyę nauczycieli religii, natenczas zastępca jego wyznania w radzie szkolnej krajowej ma miejsce i głos w komisyi.

Aż do uregulowania w drodze ustawodawstwa krajowego należy wydać w drodze rozporządzenia dla poszczególnych krajów przepisy o składzie wspomnianych komisyi kwalifikacyjnych z przestrzeganiem przytoczonych powyżej zasad.

§ 18.

Dla nauczycieli, podlegających bezpośrednio kierownictwu zakładu, ma dyrektor (kierownik) sporządzie odpowiadające przepisom § 20. opisanie kwalifikacyjne wraz z wymaganem uzasadnieniem. Opisanie to należy przedłożyć komisyi w drodze służbowej.

Czy i o ile przy poszczególnych grupach państwowych zakładów naukowych ma dyrektor (kierownik) przy wygotowaniu wniosku porozumieć się co do kwalifikacyi z organami fachowymi, będzie postanowione w drodze rozporządzenia.

Właściwi inspektorowie szkolni krajowi, względnie organa nadzorcze (władze pośrednie) mają oświadczyć się co do wszystkich punktów opisania kwalifikacyjnego, i to w razie odmiennego zdania, z podaniem powodów.

§ 19.

Komisya oznacza kwalifikacyę, o ile przedłożono opisania, po ich sprawdzeniu. Kwalifikacya dla nauczycieli, dla których nie został postawiony

zostanie oznaczona bezpośrednio przez komisyę.

Komisye moga w razie potrzeby powoływać fachowców z głosem doradczym.

Jeżeli komisya uzna potrzebę uzupełniających wyjaśnień, wówczas można powołać w celu udzielenia informacyi ten organ, którego wniosek lub opinia dała powód do watpliwości.

\$ 20.

Przy oznaczaniu kwalifikacyi należy w miare zatrudnienia nauczyciela uwzględnić:

- 1. pedagogiczne i zawodowe wykształcenie i dalsze studya tudzież znajomość przepisów do wykonywania służby,
- 2. obchodzenie się z uczniami pod względem dvdaktycznym i pedagogicznym tudzież służbowe obcowanie, w szczególności z członkami ciała naurzycielskiego i ze stronami,
 - 3. pilność i sumienność,
 - 4. wyniki, osiagnięte przy wychowaniu i nauce.
 - 5. zachowanie się (§§ 25., 26., 27.),
- 6. co do nauczycieli, którzy zajmuja kierujące stanowiska służbowe lub mają być na takie stanowisko powołani, uzdatnienie do tegoż.

Jeżeli w poszczególnym przypadku maja dla kwalifikacyi znaczenie szczególne okoliczności (jak znajomość języków, działalność artystyczna, literacka i fachowa, biegłości techniczne, szczególne trudy, poniesione przy staraniach o zbiór środków naukowych lub o bibliotekę, przy fizycznem kształceniu i wychowywaniu uczniów, przy uprawianiu muzyki, przy fachowo praktycznem kształceniu uczniów, zwłaszcza w warsztatach szkolnych, nastepnie przy staraniach w kierunku popierania przemysłu itd.), należy je wyraźnie wymienić.

Ogólna ocena ma opiewać "znakomicie", "bardzo dobrze", "dobrze", "mniej odpowiednio" lub "nieodpowiednio".

Wszystkie (państwowe i niepaństwowe) organa, powołane do współdziałania w postępowaniu kwalifikacyjnem, mają przy spełnianiu swej funkcyi przestrzegać ściśle sumienności, tajemnicy i bezstronności. W szczególności maja komisye kwalifikacyjne dbać także o możliwie najwiekszą rownomierpość w ocenianiu nauczycieli.

\$ 21.

Nauczyciela należy uwiadomić o ogólnej ocenie.

Temuż przysługuje prawo wgladać u bezpośrednio przełożonej władzy służbowej w swoja służbowo donosić.

wniosek co do kwalifikacyi według § 18., ustęp 1., tabelę kwalifikacyjną (ogólną ocenę i poszczególne punkty) i brać z niej odpis.

> Jeżeli ogólna ocena nie opiewa przynajmniej "dobrze", wtedy może nauczyciel w ciągu czterech tygodni po zawiadomieniu go o niej wnieść do bezpośrednio przełożonej władzy służbowej zażalenie, które rozstrzyga komisya kwalifikacyjna władzy centralnei.

Rozdział II. Obowiazki.

Obowiazki ogólne.

\$ 22.

Nauczyciel jest obowiązany do wierności i posłuszeństwa Cesarzowi i do niezłomnego przestrzegania ustaw zasadniczych jakoteż innych ustaw. Ma on poświęcać się urzedowi i zawodowi ze wszystkich sił i z wszelką gorliwością, oraz wypełniać sumiennie obowiązki, połączone z jego stanowiskiem służbowem, a w szczególności dbać zawsze o przestrzeganie publicznych interesów. Ma on nastepnie mieć zawsze na oku dobro szkoły i uczniów, jego pieczy poruczonych, przestrzegać we wszystkich sprawach służbowych ścisłej bezstronności i bezinteresowności oraz unikać wszystkiego i według sił powstrzymywać to wszystko, coby mogło interesom publicznym zaszkodzić albo wpłynać ujemnie na prawidłowy tok służby.

Posłuszeństwo służbowe.

\$ 23.

Nauczyciel ma obowiązek być posłusznym zarządzeniom służbowym swoich przełożonych i przy ich spełnianiu dbać o poruczone mu interesy szkoły i urzędu według najlepszej wiedzy i możności.

Zachowanie tajemnicy służbowej.

\$ 24.

Nauczyciel ma o wszystkich sprawach, o których dowiedział się w wykonaniu służby albo ze wzgledu na swoje stanowisko służbowe, a których utrzymania w tajemnicy wymaga interes państwa, szkoły lub strop interesowanych, lub które zostały mu wyraźnie oznaczone jako poufne, zachować jak najściślejsze milczenie wobec każdego, komu nie jest obowiązany o takich sprawach Wyjątek od tego zachodzi tylko o tyle, o ile w pewnym oznaczonym przypadku zwolniono nauczyciela od obowiązku zachowania tajemnicy służbowej.

Obowiązek zachowania tajemnicy służbowej trwa nadal bez zmiany także w stosunku pozasłużbowym i w stanie spoczynku jakoteż po rozwiazaniu stosunku służbowego.

Zachowanie się.

§ 25.

Nauczyciel winien w szkole i poza szkołą lub urzędem strzec powagi swego stanu, zachowywać się zawsze zgodnie z wymaganiami dyscypliny i unikać wszystkiego, coby mogło obniżyć poważanie i zaufanie, którego wymaga jego stanowisko lub narazić na szkodę interesy szkoły, wychowania i nauki.

Także w stanie spoczynku obowiązany jest nauczyciel do zachowywania się w sposób odpowiadający powadze jego stanu.

§. 26.

Nauczycielowi nie wolno uczestniczyć w stowarzyszeniu, 'jeżeli to uczestnictwo ze względu na dążności lub rodzaj działalności stowarzyszenia pozostaje w sprzeczności z obowiązkami nauczyciela.

Również nie wolno wchodzić w związki, które mają na celu wywoływać zakłócenia lub tamowanie toku urzędowania lub służby.

Żadnemu nauczycielowi nie wolno należeć do zagranicznego stowarzyszenia, mającego cele polityczne.

§ 27.

W stosunku do swych przełożonych, współtowarzyszów zawodowych i podwładnych, do uczniów i interesentów szkolnych musi być nauczyciel pomny zadań nauki i wychowania.

Do przełożonych winien się odnosić z uszanowaniem, w obejściu z równymi sobie zachowywać się po koleżeńsku i chętnie im pomagać, a w stosunku z uczniami i interesentami szkolnymi przestrzegać należnego taktu.

\$ 28.

Wszelkie prośby, przedstawienia i zazalenia w osobistych sprawach służbowych lub dotyczących stosunku służbowego ma nauczyciel wnosić z reguły w drodze służbowej, w każdym jednak razie wyłącznie tylko do swych przełożonych; należy je bezzwłocznie przesyłać władzy powołanej do urzędowania, która w razie potrzeby po wyjaśnieniu faktycznego stanu ma wydać stosowne zarządzenie.

Zażalenia przeciw służbowym zarządzeniom przełożonych nie mają mocy odraczającej.

Obowiązki nauczycielskie.

§ 29.

Zakres obowiązków nauczyciela określony jest w obowiązujących w tym względzie przepisach ze zmianami, wynikającemi z niniejszej ustawy.

Za udzielanie nauki przedmiotów nadobowiązkowych należy nauczyciela, o ile takiego obowiązku nie można na niego nałożyć wyraźnie w dekrecie nadania posady, osobno wynagradzać.

Nauczycielowi należy umożliwić spoczynek niedzielny, o ile można to pogodzić z nieodzownymi wymogami służby.

§ 30.

W razie przejściowej potrzeby można wezwać nauczyciela do objęcia większej ilości godzin tygodniowo, które mogą wynosić w razie, jeżeli dla poszczególnych grup szkolnych nie zostały wydane w drodze rozporządzenia inne przepisy, co najwyżej jedną piątą część jego obowiązków nauczycielskich. Prawo do remuneracyi za te wyższe świadczenia jest określone w obowiązujących w tym względzie szczególnych przepisach.

§ 31.

Jeżeli ważne względy służbowe tego wymagają, może być nauczyciel na polecenie swych przełożonych użyty także przejściowo stosownie do § 30. do udzielania nauki przedmiotów, dla których nie uzyskał kwalifikacyi nauczycielskiej, jeżeli on według zdania przełożonych do tego się nadaję.

Na polecenie przełożonej władzy można także nauczyciela z ważnych względów służbowych powołać przejściowo do równoczesnego zatrudnienia w innym państwowym zakładzie naukowym aż do najwyższego wymiaru godzin, przewidzianego w § 30.

\$ 32.

Nauczyciel jest obowiązany do sumiennego udzielania nauki według przepisanego planu naukowego i do ścisłego spełniania wszystkich innych obowiązków, wynikających z jego stanowiska nauczycielskiego, jakoteż do punktualnego przestrzegania ustanowionych godzin nauki i pracy. Winien on zapoznać się dokładnie z przepisami, dotyczącymi jego stanowiska służbowego i zakresu działania.

Nauczyciel winien starać się o ścisłe współdziałanie szkoły z domem rodzicielskim w interesie dobra uczniów. Obcowanie z rodzicami i ich zastępcami winno odbywać się w sposób uprzejmy, troską o pomoc dla uczniów przejęty i budzący zaufanie.

§ 33.

Jeżeli nauczyciel doznaje przeszkody w pełnieniu służby wskutek choroby albo czasowo z innych uzasadnionych powodów, ma jak najrychlej donieść o tem kierownictwu zakładu, względnie bezpośrednio przełożonej władzy służbowej. Na żądanie należy wykazać w odpowiedni sposób powód przeszkody.

Nauczyciel nieobecny w służbie z powodu choroby jest obowiązany na zarządzenie władzy poddać się badániu lekarza urzędowego.

Usprawiedliwiona, a w szczególności każda spowodowana chorobą lub uzasadniona w przepisach sanitarno-policyjnych nieobecność w służbie nie pociąga za sobą uszczuplenia poborów ani ujemnych skutków w posuwaniu do wyższych poborów.

Jeżeli nauczyciel samowolnie nie jawi się do służby dłużej niż przez trzy dni, nie wykazując dostatecznie usprawiedliwiającego powodu, wówczas, niezależnie od odpowiedzialności dyscyplinarnej, traci pobory na czas trwania nieusprawiedliwionej nieobecności. Pobory już wypłacone potraca sie z najbliższej kwoty poborów.

Jeżeli w razie zajścia zarażliwych chorób w rodzinie nauczyciela oświadczy on gotowość zupełnego odosobnienia się od chorych członków rodziny i jeżeli propozycyę tę przyjmie bezpośrednio przełożona władza służbowa, w takim razie należy mu zwrócić rzeczywiście urosłe i niezbędnie potrzebne wydatki najwyżej za czas trzech miesięcy.

Służba wojskowa.

§ 34.

Podczas pełnienia prezencyjnej służby wojskowej zatrzymuje się nauczycielowi jego stanowisko w zawodzie nauczycielskim.

Podczas pełnienia prezencyjnej służby wojskowej (wojskowego wyl ształcenia) aż do dziesięciu tygodni, tudzież podczas peryodycznych ćwiczeń wojskowych, zatrzymuje nauczyciel swoje pobory; czas ten liczy się także w tych przypadkach przy posuwaniu do wyższych poborów (remuneracyi). W razie wyjątkowego powołania rezerwistów i zapasowych rezerwistów do pełnienia czynnej służby w czasie pokoju może pozwolić władza centralna w przypadkach, zasługujących na uwzględnienie, na traktowanie w ten sam sposób także dłuższego okresu czasu.

Nauczycielom, powołanym do odbywania prezencyjnej służby wojskowej, trwającej ustawowo którym można im w naj rok lub dłużej, należy wstrzymać pobory. Czas urzędowe zawiadomienia.

pełnienia takiej służby nie jest policzalny przy pcsuwaniu do wyższych poborów (remuneracyi).

O ile nauczyciel podczas pełnienia czynnej służby wojskowej w razie mobilizacyi (uzupełnienia do stanu wojennego) lub powołania pospolitego ruszenia ma zatrzymać swoje pobory, postanawiają obowiązujące osobne przepisy ustawowe. Czas pełnienia takiej służby liczy się przy posuwaniu- do wyższych poborów (remuneracyi).

Dla tych suplentów i asystentów w państwowych średnich zakładach naukowych, którzy z powodu wydarzeń wojennych doznali przeszkody w złożeniu egzaminu nauczycielskiego, można wydać postanowienia wyjątkowe o policzeniu czasu służby dla uzyskania wyższych poborów.

Czynna służba wojskowa nie przerywa czasu służby suplentów i asystentów, policzalnej według obowiązujących przepisów ustawowych dla uzyskana dodatków pięcioletnich rzeczywistych nauczycieli. Ulgi, przewidziane w § 1. ustawy z dnia 5. czerwca 1890, Dz. u. p. Nr. 116, mają zastosowanie do suplentów i asystentów.

Jeżeli nauczyciel, wyjąwszy wypadek mobilizacyi (uzupełnienia do stanu wojennego), chce bez ustawowego obowiązku wstąpić dobrowolnie do służby wojskowej lub czasowo w niej pozostać, potrzebuje w tym celu osobnego urlopu, do udzielenia którego mają zastosowanie postanowienia § 46.

W razie mobilizacyi (uzupełnienia do stano wojennego) potrzebuje nauczyciel do pełnienia tego rodzaju służby wojskowej zezwolenia władzy centralnej. Zezwolenia tego można odmówić nauczycielowi tylko wtedy, jeżeli jest w służbie niezbędnie potrzebny.

Pobyt.

§ 35.

Nauczyciel jest obowiązany obrać sobie miejsce stałego zamieszkania w ten sposób, aby mógł dopełnić punktualnie wszystkich powinności służbowych. Ma on podać do wiadomości bezpośrednio przełożonej władzy służbowej swe miejsce zamieszkania i donieść o każuej zmianie.

Nauczyciel, którego nieobecność w służbie jest usprawiedliwiona, ma w razie, gdy przebywa poza miejscem swego stałego zamieszkania, donieść o tem bezpośrednio przełożonej władzy służbowej.

Nauczyciele pozostający na urlopie tudzież nauczyciele w czasowym stanie spoczynku mają tej bezpośrednio przełożonej władzy służbowej, gdzie na ostatku pełnili służbę, podać adres, pod którym można im w najkrótszej drodze przesyłać urzędowe zawiadomienia.

Władza służbowa zarządza, o ile ze względu na szczególne stosunki słuzbowe mają czasowo nastąpić ograniczenia co do wydalania się nauczyciela z siedziby urzędowej poza godzinami nauki.

Zawarcie małżeństwa.

§ 36.

Jeżeli nauczyciel zawrze małżeństwo, ma o tem w ciągu czternastu dni donieść bezpośrednio przełożonej władzy służbowej.

To samo stosuje się do nauczycieli w czasowym stanie spoczynku.

Zajęcie uboczne.

§ 37.

Nauczycielowi nie wolno obok swego urzędu nauczycielskiego mieć żadnego zajęcia ani przyjmować żadnej posady, które mogłyby się sprzeciwiać powadze i godności zawodu nauczycielskiego lub przeszkadzać mu w zupełnem i ścisłem wypełnianiu obowiązków służbowych albo wywołać przypuszczenie stromiczości w wykonywaniu urzędu nauczycielskiego.

Bez poprzedniego zezwolenia władzy służbowej nie wolno:

- 1. utrzymywać szkoły prywatnej, ani prywatnego zakładu naukowego lub wychowawczego,
- 2. prowadzić przedsiębiorstwa, na zysk obliczonego,
- 3. uczestniczyć w towarzystwie akcyjnem lub w innem towarzystwie, na zysk obliczonem, a to ani w charakterze członka komitetu zakładającego, ani też członka przełożeństwa, rady zawiadowczej lub nadzorczej,
- 4. udzielać prywatnie nauki uczniom własnego zakładu ani przyjmować takich uczniów na wikt i mieszkanie,
- 5. przyjmować lokatorów do mieszkań, przydzielonych w naturze do używania.

Udzielone zezwolenie można każdej chwili odwołać.

Nie potrzeba zezwolema do bezpłatnego udziału w kierownictwie przedsiębiorstw, mających wyłącznie na celu popieranie dążeń humanitarnych lub gospodarczych stosunków publicznych urzędników lub nauczycieli albo ich rodzin.

Osobnymi przepisami będzie postanowione, pod jakimi warunkami można zezwolić nauczycielom państwowym na uboczne ich zatrudnienie w zakładach niepaństwowych.

Każde uboczne zajęcie zarobkowe należy zgłosić u władzy służbowej.

Przyjmowanie podarunków.

§ 38.

Nauczycielowi nie wolno przyjmować żadnych podarunków, ofiarowanych ze względu na sprawowanie przez niego urzędu jemu lub członkowi jego rodziny, pośrednio lub bezpośrednio, w pieniądzach albo w wartości pieniężnej, ani też przysparzać sobie pod jakimkolwiek bądź pozorem innych korzyści.

Do przyjmowania darów honorowych, ofiarowanych nauczycielowi ze względu na sprawowany przez niego urząd, potrzeba zezwolenia bezpośrednio przełożonej władzy służbowej.

Rozdział III.

Prawa.

Umieszczenie w klasie rangi.

§ 39.

Nauczyciele — z wyjątkiem suplentów i asystentów — są według przepisów ustawowych umieszczeni w klasach rangi, ustanowionych dla urzędników państwowych i mają prawo do stanowiska w klasie rangi, odpowiadającego piastowanej przez nich posadzie, a w dalszym ciągu ostatniemu ich awansowi.

Przyjęcie nauczyciela do innej gałęzi służby można uczynić zawisłem od warunku zrzeczenia się zajmowanego dotychczas miejsca w klasie rangi.

Jako należące do tej samej gałęzi służby w rozumieniu tej ustawy należy uważać te wszystkie posady służbowe w różnych działach służby, do uzyskania których ustanowiono zasadniczo jednakowe wymogi.

Tytuł.

8 40.

Nauczyciel ma prawo używać przysługującego mu tytułu i żądać, aby mu oddawano ten tytuł zarówno w stosunku służbowym, jakoteż w ogłoszeniach urzędowych.

Za tytuł nauczyciela należy uważać ten tytuł, który mu przyznano przy nadaniu mu posady lub w dalszym ciągu w razie awansu lub nominacyi.

Począwszy od dnia skuteczności nadania posady są ci nauczyciele, którym tytuł profesora przysługiwał dopiero po zatwierdzeniu na urzędzie nauczycielskim, następnie nauczyciele grupy A (§ 58.) w przemysłowych zakładach naukowych, wyższych szkołach handlowych i nautycznych, jakoteż główni nauczyciele w seminaryach nauczycielskich męskich i żeńskich są uprawnieni do używania tytułu profesora.

służbowy jakoreż nauczycielom w stanie spoczynku przysługuje prawo do dalszego używania tytułu, który im przysługiwał w chwili przeniesienia w stan pozasłużbowy (przeniesienia w stan spoczynku). Jednak przy wszystkich oficyalnych wystapieniach i w wszystkich pismach maja oni do swego tytułu dodawać uwagę, wskazująca na stosunek pozasłużbowy (stan spoczynku).

Mundur.

§ 41.

Stali i prowizoryczni nauczyciele mają prawo nosić w obrebie państwa mundur, odpowiadający według obowiązującego przepisu uniformowego ich stanowisku w klasie rangi i działowi służby, do którego należa.

Mundur nauczyciela, który posiada tytuł, odpowiadający wyższej klasie rangi w tej samej gałęzi służby, albo charakter wyższej klasy rangi, stosuje się do wyższego stanowiska w klasach rangi.

Suplenci i asystenci mają prawo nosić mundur, przysługujący nauczycielom XI. klasy rangi.

Do nauczycieli, przeniesionych w stan pozasłużbowy, jakoteż do nauczycieli w stanie spoczynku, stosuja się przepisy o noszeniu munduru, obowiazujące nauczycieli w czynnej służbie.

O ile nauczyciele sa obowiązani nosić mundur przy szczególnych okazyach, postanowi się w obrębie poszczególnych działów służby w drodze rozporzadzenia.

Również osobne przepisy normują noszenie munduru za granica.

Wakacye i urlop.

\$ 42.

Nauczycielom, podlegającym bezpośrednio kierownictwu zakładu, wolno w czasie głównych wakacyi wydalić się z miejsca ich działalności nauczycielskiej o tyle, o ile nie stoja temu na przeszkodzie szczególne obowiazki (zastępstwo dyrektora, odbywanie egzaminów itp.). Mają oni kierownictwu zakładu podać swój adres, pod którym można im przesyłać w najkrótszej drodze urzedowe zawiadomienia.

Podczas innych feryi moga nauczyciele za zawiadomieniem o tem kierownictwa zakładu wydalać się z miejsca służby, jeżeli szczególne obowiązki służbowe nie wymagają ich obecności w szkole.

Jeżeli postarano się o prawidłowe załatwianie pilnych spraw urzędowych, a szczególne względy służbowe nie wymagają osobistej obecnošci dyrektora (kierownika) zakładu w miejscu blicznych łub w interesie nauki.

Nauczycielom, przeniesionym w stan poza- służbowem, mają dyrektorowie (kierownicy) zakładów prawo do urlopu w czasie głównych wakacyi, który rozpoczyna się dopiero po załatwieniu końcowych czynności i kończy się na pieć dni przed rozpoczeciem się następnego roku szkolnego.

O zamiarze rozpoczecia takiego wakacyjnego urlopu mają dyrektorowie (kierownicy) donieść bezpośrednio przełożonej władzy służbowej i podać przytem adres, pod którym można im przesyłać w najkrótszej drodze urzędowe zawiadomienia.

O ile należy ustanowić zastępstwo dyrektorów (kierowników) w czasie urlopów wakacyjnych. bedzie przepisane w drodze rozporzadzenia.

§ 43.

Rozpoczęcie urlopu wakacyjnego nie wyklucza wcześniejszego odwolania nauczyciela, jeżeli jest to wskazane szczególnymi względami służbowymi. Skoro jednak służba na to zezwala, należy umożliwić dalsze wykorzystanie urlopu wakacyjnego. Za podróże, spowodowane nieprzewidzianem odwołaniem z urlopu wakacyjnego, zwraca sie normalne koszta podróży.

8 44.

Co do czynności służbowych i urłopu nauczycieli, do których nie mają zastosowania postanowienia § 42., obowiązują analogicznie przepisy, istniejące dla urzędników państwowych.

§ 45.

W ciagu półrocza potrzeba do każdego wydalenia sie ze stałego miejsca zamieszkania, z którego wynikłaby przerwa w nauce łub jakaś inna przeszkoda w prowadzeniu zakładu, udzielenia specyalnego urlopu przez właściwa władze, która będzie oznaczona w drodze rozporzadzenia.

\$ 46.

Udzielenie urlopu dłuższego niż na trzy miesiace można uczynić zawisłem od warunku, iż za czas, przekraczający urlop w czasie wakacyi, mają odpaść pobory i że ten czas niema być policzony przy posunięciu do wyższych poborów i przy wymiarze poborów spoczynkowych.

Jeżeli urlop trwał już cały rok, należy udzielenie dalszego urłopu uczynić zawisłem od wszystkich w poprzednim ustępie podanych warunków. Można jednak od wymienionych warunków odstąpić w całości lub w części, jeżeli udzielenie dłuższego urlopu jest pożadane ze względów puurlopu należy uważać odbytą w ciągu tego czasu czynną służbę tylko wtedy za przerwę, jeżeli ta służba wynosi przynajmniej połowę czasu bezpośrednio przedtem spędzonego na urlopie. W tym przypadku liczy się rok dopiero od końca służby, odbytej między obydwoma okresami urlopu. Jeżeli służba między okresami urlopu trwała króciej, to przy obliczeniu jednorocznego urlopu zlicza sie razem poszczególne okresy urlopu.

Co do traktowania nauczycieli w razie choroby mają zastosowanie postanowienia §§ 33. i 82.

\$ 47.

Przekroczenie urlopu uważa się na równi z samowolnem niejawieniem się w szkole.

Pobory.

\$ 48.

Każdy stały lub prowizoryczny nauczyciel, zaliczony do pewnej klasy nangi, ma prawo do poborów, które według obowiazujących ustaw odpowiadają jego służbowemu stanowisku. Nauczyciele, zatrudnieni w utrzymywanych ze środków państwa szkołach ćwiczeń, połączonych z państwowemi seminaryami nauczycielskiemi, będa ustanowieni głównymi nauczycielami w tych seminaryach nauczycielskich, jeżeli uzyskali kwalifikacyę nauczycielską dla szkół wydzialowych; w przypadkach na szczególne uwzględnienie zasługujących można od tego wymogu odstapić.

Dodatki pięcioletnie. należące się po upływie drugiego, trzeciego, czwartego i piątego pięciolecia rzeczywistym nauczycielom w państwowych szkołach średnich, w szkołach nautycznych, w państwowych wyższych szkołach handlowych (w akademiach handlowych), tudzież nauczycielom głownym w państwowych seminaryach nauczycielskich męskich i żeńskich według §§ 8., 12. i 13. ustawy z dnia 24. lutego 1907, Dz. u. p. Nr. 55, tudzież nauczycielom w IX. i wyższych klasach rangi w przemysłowych zakładach naukowych według § 6. ustawy z dnia 19. września 1898. Dz. u. p. Nr. 175, podwyższa się o 100 K.

Dodatki pięcioletnie, należące się na zasadzie § 14. ustawy z dnia 24. lutego 1907, Dz. u. p. Nr. 55. podwyższa się po upływie drugiego, trzeciego, czwartego i piątego pięciolecia o 80 K.

Należy przytem uwzględnić policzalny czas służby, przebyty zarówno przed jak i po wejściu niniejszej ustawy w życie.

Dodatek funkcyjny, należący się dyrektorom państwowych szkół średnich, szkół nautycznych, mii handlowych), tudzież państwowych semina- czwartym i szóstym roku służby o dziesięć procent,

Przy obliczeniu jednorocznego czasu trwania ryów nauczycielskich meskich i żeńskich, jakoteż dodatek funkcyjny dyrektorów przemysłowych zakładów naukowych podwyższa się o 200 K.

\$ 49.

Remuneracye suplentów i asystentów mają charakter adjutów.

Remuneracyè te wynoszą dla suplentów i asystentów, ustanowionych w zakładach państwowych, z obowiązkiem udzielania nauki w ilości godzin, przepisanej dla (rzeczywistego) nauczyciela, i o ile dla odnośnej kategoryi służby jest przepisana pewna oznaczona kwalifikacya nauczycielska, kwalifikacye te uzyskali:

- a) 2100 K rocznie dla tych suplentów. którym w razie zamianowania (rzeczywistym) nauczycielem w IX. klasie rangi należy się płaca zasadnicza w kwocie 2800 K;
- b) 1000 K rocznie dla tych zastępców nauczycieli religii, których płaca zasadnicza wynosi według § 4. ustawy z dnia 19. września 1898, Dz. u. p. Nr. 173, w razie zamianowania ich nauczycielem w IX. klasie rangi, 1800 K;
- c) 1800 K rocznie dla tych suplentów, którym w razie zamianowania (rzeczywistym) nauczycielem w X. klasie rangi przypada płaca zasadnicza w kwocie 2200 K;
- d) 1600 K rocznie dla asystentów. O ile jednak remuneracya (honoraryum według ilości godzin) asystentów byłaby według dotychczasowych przepisów wyższą, należy im te wyższe pobory wyasygnować.

Suplenci w państwowych szkołach ćwiczeń, w państwowych szkołach ludowych i w klasach przygotowawczych, którzy nie spełniają w całości obowiazków nauczycielskich nauczyciela szkoły ćwiczeń, otrzymuja remuneracye według wymiaru 70 K rocznie za każdą godzinę nauki w tygodniu.

Zadna zmiana nie następuje w wymiarze remuneracyi, należących się wedle przepisów dotychczasowych:

- 1. zastepcom nauczycieli muzyki i gimnastyki państwowych seminaryach nauczycielskich meskich i żeńskich;
- 2. ustanowionym w zakładach państwowych suplentom i asystentom, którzy nie uzyskali jeszcze wymaganej kwalifikacyi nauczycielskiej albo są zatrudnieni w zakresie mmejszym od minimalnego wymiaru godzin (rzeczywistego) nauczyciela.

§ 50.

Remuneracye, należące się suplentom'i asypaństwowych wyższych szkół handlowych (akade- stentom według § 49., podwyższa się po drugia, jeżeli te lata zatrudnienia odbyte zostały przed lub po wejściu w życie tej ustawy w państwowych zakładach lub w zakładach niepaństwowych, mających prawo publiczności, i to, o ile dla odnośnej kategoryi służby jest przepisaną pewna kwalifikacya nauczycielska, po uzyskaniu tej kwalifikacyi z postępem conajmniej "dobrym".

O przyznaniu podwyższenia remuneracyi zostanie wygotowany dekret, w którym będzie podany czas, od którego podwyższenie się rozpo-

czyna.

Ustawa z dnia 8. lipca 1886. Dz. u. p. Nr. 121, dotycząca dodatku starszyźnianego suplentów (nauczycieli pomocniczych) w utrzymywanych przez państwo szkołach średnich i seminaryach nauczycielskich męskich i żeńskich, traci moc obowiązującą; dodatki starszyźniane, jakieby były przyznane na zasadzie tej ustawy, należy w miarę przypadnięcia wyższych poborów normalnych zmniejszyć, względnie wstrzymać.

§ 51.

Pobory należą się stałym i prowizorycznym nauczycielom z pierwszym dniem miesiąca, następującego po nadaniu posady (§§ 6. i 7.), a jeżeli skuteczność prawna nadania posady zostanie w dekrecie ustanowiona z pierwszym dniem pewnego miesiąca, z tym dniem. W razie zmiany miejsca służbowego należy się nauczycielowi doda ek aktywalny, odpowiadający nowemu miejscu służbowemu, od pierwszego dnia miesiąca, następującego po uwolnieniu nauczyciela od jego dotychczasowego zatrudnienia.

Na wypadek śmierci wstrzymuje się pobory z ostatnim dniem miesiąca, w którym śmierć nastąpiła, w razie zaś rozwiązania stosunku służbowego w inny sposób, z ostatnim dniem miesiąca, w którym nauczyciela z tego stosunku rzeczywiście wyłączono i dekretem uwolniono.

Jeżeli zajdzie zmiana w wymiarze poborów, wstrzymuje się poprzednie pobory z ostatnim dniem miesiąca, poprzedzającego należność nowych poborów.

Pobory należy wyasygnować stałym i prowizorycznym nauczycielom w ratach miesięcznych, zapadających z góry w pierwszym dniu każdego miesiąca.

Dodatek aktywalny może być na żądanie skiej, podlegającym nauczyciela pod warunkami, które ustali się centralna, gdy zacho osobnymi przepisami, niezależnie od postanowienia poprzedniego ustępu, wypłacany także w ratach kwartalnych z góry. Jeżeli w ciągu dotyczącego kwartału wstrzymano dodatek aktywalny z innego powodu, aniżeli wskutek śmierci nazastrzedz, że czas spuczyciela, ma nauczyciel zwrócić raty miesięczne, wypłacone przed ich zapadłością. Bliższe postanowienia o tym zwrocie normują osobne przepisy.

§ 52.

Suplentom i asystentom należą się remuueracye z dniem rzeczywistego objęcia służby (§§ 7. i 11.) i należy je wstrzymać z tym dniem, w którym kończy się służba w charakterze suplenta lub asystenta.

Remuneracye te należy wyasygnować w dwunastu ratach miesięczuych, zapadających z góry

w dniu pierwszego każdego miesiąca.

Jeżeli rzeczywiste objęcie służby nie nastąpi z pierwszym dniem miesiąca, natenczas kwoty, należące się aż do pierwszego następnego miesiąca, należy wyasygnować równocześnie z najbliższą ratą miesięczną.

Uzyskanie podwyższeń płacy (remuneracyi).

§ 53.

Stali nauczyciele mają prawo do ustawowo przewidzianych podwyższeń płacy, które będą przyznawane wedle dotychczasowych postanowień ustawowych z uwzględnieniem zmian, wynikających z niniejszej ustawy.

W sprawie uzyskania podwyższenia płacy zostanie wygotowany dekret z podaniem dnia, od którego podwyższenie się zaczyna.

Do podwyższeń remuneracyi, przewidzi nych dla suplentów i asystentów w niniejszej ustawie. mają odpowiednie zastosowanie odnośne przepisy, obowiązujące dla nauczycieli stałych.

Nauczycielom religii policzy się do uzyskania dodatków pięcioletnich az do najwyższego wymiaru lat ośmiu czas służby, odbyty w szkołach ludowych i wydziałowych po uzyskaniu pełnej kwalifikacyi nauczycielskiej dla szkół średnich.

Postanowienie § 9., ustęp 2., ustawy z dnia 24. lutego 1907, Dz. u. p. Nr. 55, obowiązuje także co do stałych nauczycieli gimnastyki w państwowych szkołach średnich i w państwowych seminaryach nauczycielskich męskich i żeńskich.

§ 54.

Przy pierwszem lub ponownem nadaniu posady w państwowym stosunku służby nauczycielskiej, podlegającym tej ustawie, może władza centralna, gdy zachodzą szczególne okoliczności, zezwolić na policzenie pewnego oznaczonego okresu czasu do uzyskania podwyższenia płacy (remuneracyi).

Przy przyjęciu do innej gałęzi służby można zastrzedz, że czas spędzony w dotychczasowej gałęzi służby nie będzie uwzględniony w całości lub części przy uzyskaniu ustawowych podwyższeń placy (ropuparacyi)

Nadawanie wyższych posad służbowych.

§ 55.

Przy nadawaniu wyższych posad służbowych rozstrzyga szczególne nadawanie się, pedagogiczne doświadczenie i uzdolnienie, wyniki osiągane w nauce i wychowaniu, tudzież użyteczność i godność zaufania.

Awans (zaliczenie) do wyższej klasy rangi.

\$ 50

Awans (zaliczenie) nauczycieli do wyższych klas rangi odbywa się wedle przepisów ustawowych.

Czasowe posuwanie.

§ 57.

Stali nauczyciele, którzy według postanowień niniejszej ustawy nie są wykluczeni od awansu do wyższej klasy rangi albo od uzyskania ustawowych podwyższeń płacy, mają stosownie do podanego poniżej szematu prawo uzyskania przez czasowe posuwanie bez zmiany klasy rangi tych poborów, jakie według postanowień ustawowych, obowiązujących dla państwowych nauczycieli są połączone z każdorazową bezpośrednio wyższą klasą rangi, skoro jako stali nauczyciele ukończyli istotnie w obrębie tej samej gałęzi służby w swej dotychczasowej randze bez przerwy czas, policzalny dla podwyższeń płacy, a to w podanym poniżej wymiarze (okres czasowego posuwania).

Stali nauczyciele, którzy wyszli z grupy werkmistrzów, nie mają prawa do czasowego posuwania.

§ 58.

W celu czasowego posuwania rozróżnia się trzy grupy, stosownie do tego, czy nadanie pierwszej stałej posady nastąpiło:

A. w IX. klasie rangi,

B. , X. , lub

C. , Xl. ,

Okresy czasowego posuwania są następujące:

Czas trwania służby z poborami								A	w grupi	e C
								lat		
XI. X. IX. VIII.	klasy	rangi						- 7 7	7	\$ 6 8

Co do tych kategoryi służbowych, dla których nie zachodzą wymogi powyższego szematu, będzie czasowe posuwanie uregulowane przez władzę centralną.

Czasowe posuwanie każdego poszczególnego nauczyciela stosuje się wyłącznie do okresów posuwania, ustanowionych dla jego grupy.

§ 59.

Jeżeli co do stałego nauczyciela, który uzyskał prawo do czasowego posunięcia, zaszły od czasu ostatniego oznaczenia kwalifikacyi okoliczności, które podają w wątpliwość, czy jego kwalifikacyę można jeszcze uważać za dobrą, odracza się rozstrzygnięcie o czasowem posunięciu aż do najbliższego oznaczenia kwalifikacyi.

§ 60.

Kwalifikacye "mniej odpowiednia" i "nieodpowiednia" wstrzymują czasowe posuwanie; lata, za które takiej kwalifikacyi udzielouo, nie są policzalne przy czasowem posuwaniu. Tak samo pomija się przy obliczaniu okresu czasowego posuwania te okresy czasu, które według postanowień tej ustawy nie są policzalne do uzyskania ustawowych podwyższeń płacy.

Tym nauczycielom, którzy pozostają w służbie w chwili wejścia tej ustawy w życie, należy policzyć do okresu czasowego posuwania ten czas służby (§ 58.), który oni przedtem przebyli istotnie

w odnośnej klasie rangi.

Nauczyciele, przeciw którym wdrożono postępowanie dyscyplinarne, albo których zasuspendowano z powodu postępowania o pozbawienie własnowolności lub postępowania konkursowego albo też z innego powodu, nie mogą posunąć się do wyższych poborów przed ukończeniem postępowania dyscyplinarnego lub zniesieniem suspenzyi.

§ 61.

Posunięcie do wyższych poborów uskutecznia się na zgłoszenie się stałego nauczyciela ze skutkiem wstecz działającym od dnia, następującego bezpośrednio po upływie okresu posunięcia (dnia zapadłości).

Na każde posunięcie do wyższych poborów wystawia się dekret, w którym należy podać po-

bory i dzień zapadłości.

Mianowanie suplentów i asystentów (rzeczywistymi) nauczycielami.

§ 62.

Ustanowieni w zakładach państwowych suplenci i asystenci (z wyjątkiem asystentów w przemysłowych zakładach naukowych) — w razie, gdyby nie uzyskali w międzyczasie systemizowanej systemizowane każdocześnie posady nauczycielskie zamianowani za zgłoszeniem się rzeczywistymi nauczycielami w najniższej klasie rangi, wchodzacej w rachube przy odnośnej kategoryj nauczycieli, na posadę służbowa, która będzie dla nich przeznaczona, a to wówczas, jeżeli w obrębie tej samej gałęzi służby spędzili czas niżej podany (okres awansu) w charakterze suplenta lub asystenta z obowiazkiem udzielenia nauki w ilości godzin przepisanej dla (rzeczywistego) nauczyciela, w naukowych zakładach państwowych lub niepaństwowych, lecz mających prawo publiczności, przynajmniej z "dobrą" kwalifikacyą i uczynili w tym czasie zadość warunkom, ustanowio, nym w § 50. dla uzyskania podwyższeń remuneracvi.

Postanowienie to ma także zastosowanie, jeżeli suplent (asystent) został zamianowany w ciągu ustanowionego okresu awansu nauczycielem prowizorycznym. Nauczyciele prowizoryczni mogą być zamianowani tylko do zastępstwa nauczycieli szkół średnich, ustanowionych czasowo powiatowymi inspektorami szkolnymi oraz wyjątkowo wówczas, jeżeli o ogłoszoną w konkursie systemizowaną posadę nauczycielską nie ubiega się żaden (rzeczywisty) nauczyciel ani żaden stały suplent (§ 8.).

Suplentom i asystentom, którzy w zakładach państwowych lub niepaństwowych, lecz mających prawo publiczności, byli zatrudnieni z obowiązkiem udzielania nauki w mniejszej ilości godzin, aniżeli jest przepisana dla (rzeczywistego) nauczyciela, będzie ten czas służby, jeżeli oni w ciągu tego czasu odpowiedzą warunkom ustanowionym w § 50. dla uzyskania podwyższenia remuneracyi, policzony do okresu awansu w stosunku ich rzeczywistego nauczycielskiego zatrudnienia (ilość godzin w tygodniu) do najniższego wymiaru godzin (rzeczywistego) nauczyciela tej samej kategoryi, a to suplentom (asystentom), zatrudnionym przed uzyskaniem pełnej kwalifikacyi nauczycielskiej, w połowie wynikającego stąd czasu.

Postanowienia §§ 58. do 61. mają odpowiednie zastosowanie.

Okres awansu wynosi dla suplentów i asystentów w grupach A i B po ośm lat, a w grupie C cztery lata.

Uboczne pobory i należytości.

§ 63.

Osobne przepisy postanawiają, czy, w jakim rozmiarze wśród jakich okoliczności i warunków przysługuje nauczycielowi na czas trwama pewnego oznaczonego zatrudnienia prawo do mieszkania urzędowego lub w naturze, a w braku tegoż do ekwiwalentu kwaterowego (dodatku pieniężnego

posady nauczycielskiej — będą bez względu na na mieszkanie), albo do jakichś poborów ubocznych systemizowane każdocześnie posady nauczycielskie w pieniadzach lub w naturze.

Prawo do normalnych dyet, do należytości za podróże i substytucye przy zamiejscowych czynnościach służbowych, jakoteż do należytości za przesiedlenie, określają wydane w tym względzie przepisy.

Suplentom i asystentom przypadają należytości te w wymiarze, przepisanym dla urzedników państwowych w najniższym stopniu płacy XI. klasy rangi.

Zaliczka na płacę.

§ 64.

Stałemu lub prowizorycznemu nauczycielowi. który wskutek choroby lub nieszczęśliwych wypadków popadł bez winy w krytyczne położenie, udziela się na prośbę, aż do wysokości trzymiesięcznej płacy, bezprocentowej zaliczki z funduszów państwowych, spłacalnej najdalej w ciągu dwóch lat, o ile jego pobory nie są już obciążone do najwyższej dopuszczalnej granicy.

Dalej idące ulgi przy udzielaniu zaliczek na płacę zastrzega się uznaniu właściwej władzy, której w takich wypadkach pozostawia się też ustalenie warunków spłaty jakoteż wskazanych ewentualnie środków zabezpieczenia.

Pobory spoczynkowe i zaopatrzenia.

§ 65.

Prawo nauczyciela do poborów spoczynkowych (odprawy), tudzież prawa pozostałych po nauczycielu członków rodziny do pozgonnego i do poborów zaopatrzenia (odprawy), należy oceniać według ohowiązujących przepisów z uwzględnieniem zmian, wynikających z tej ustawy.

Zmiany te nie odnoszą się do nauczycieli i pozostałych po nauczycielach członków rodziny, pobierających już w chwili wejścia w życie tej ustawy pobory spoczynkowe i zaopatrzenia.

Ulgi dla nauczycieli z powodu ich służby wojskowej w czasie wojny co do poborów spoczynkowych i zaopatrzenia będą uregulowane rozporządzeniem.

Obowiązujące przepisy, tyczące się prawa do policzenia dla wymiaru poborów spoczynkowych czasu służby, spędzonego w innym państwowym stosucku służbowym, pozostają nietknięte.

Nauczycielom religii należy czas służby, policzalny dla dodatków pięcioletnich według § 53., ustęp przedostatni, policzyc także dla wymiaru poborów spoczyni owych.

oznaczonego zatrudnienia prawo do mieszkania O ile dla wymiaru poborów spoczynkowych urzędowego lub w naturze, a w braku tegoż do może być policzony czas służby, spędzonej w inekwiwalentu kwaterowego (dodatku pieniężnego nych rodzajach szkół (w szkołach wydziałowych i i.)

przed wstąpieniem do służby w szkolach średnich, nego zarobkowania wskutek innej, a nie w pierwrozstrzyga w każdym przypadku z osobna szef władzy centralnej.

Czas służby, który suplent lub asystent aż do zamianowania go nauczycielem spędził przed lub po uzyskaniu pełnej kwalifikacyi nauczycielskiej - jeżeli kwalifikacya taka jest przepisana dla jego kategoryi służby - w zakładach państwowych lub w zakładach niepaństwowych, pozostających z tymi pierwszymi w stosunku wzajemności, należy policzyć dla wymiaru poborów spoczynkowych, a to, o ile on nie był zatrudniony z obowiązkiem udzielania nauki w ilości godzin przepisanej dla (rzeczywistego) nauczyciela, w stoosunku jego rzeczywistego nauczycielskiego zatrudnienia (ilość godzin w tygodniu) do najniższego wymiaru godzin (rzeczywistego) nauczyciela tej samej kategoryi.

\$ 67.

Jeżeli nauczyciel wskutek ociemnienia lub pemieszania zmysłów stanie się bez swego rozmyślnego zawinienia niezdolnym do dalszego pełnienia służby i do jakiegokolwiek innego zarobkowania, natenczas dolicza się mu przy wymiarze poborow spoczynkowych dziesięć lat do jego policzalnego czasu służby, przyczem jednakże w przypadkach, przewidzianych w ustawie z dnia 9. kwietnia 1870, Dz. u. p. Nr. 47, nie potrzeba przeprowadzać przeliczania po myśli § 1., ustęp 2. tei ustawy.

Jeżeli nauczyciel stanie się niezdolnym do służby wskutek nieszczęśliwego wypadku bez swego rozmyślnego zawinienia, obowiązuje to samo pod następującymi warunkami:

1. wypadek musiał spotkać nauczyciela przy wykonywaniu pewnej oznaczonej czynności służbowej i musi pozostawać z nia w bezpośrednim związku;

2. musi być udowodnione zarządzonem z urzedu badaujem lekarza rzadowego, że niezdolność do służby spowodował wyłącznie ten wypadek;

3. niezdolność do służby musi nastapić

w ciągu roku po wypadku;

4. roszczenie o korzystniejszy wymiar poborów spoczynkowych musi być zgłoszony u bezpośrednio przełożonej władzy służbowej w ciągu jednego roku po zajściu niezdolności do służby.

Wśród okoliczności, zasługujących na szczególniejsze uwzględnienie, może władza centralna w przypadkach, przewidzianych w ustępie 2., przyznac pobory spoczynkowe także w wyższym jeszcze wymiarze aż do pełnej kwoty poborow, policzalnych przy wymiarze poborów spoczynkowych.

dalszego pełnienia służby i do jakiegokolwiek in- w czasie swego ostatniego zatrudnienia.

szym ustępie oznaczonej, ciężkiej i nieuleczalnej choroby, w która popadł bez swego rozmyślnego zawinienia, wówczas może mu władza centralna dla wymiaru poborów spoczynkowych doliczyć do jego policzalnego czasu służby okres czasu aż do lat dziesięciu, przyczem jednak nie potrzeba również przeprowadzać przeliczenia po myśli § 1... ustep 2., ustawy z dnia 9. kwietnia 1870, Dz. u. p. Nr. 47.

Jeżeli nauczyciel podlega obowiazkowi ubezpieczenia od wypadków, należy podwyższenie pensyi zmniejszyć o kwote jego renty z powodu wypadku.

Suplenci i asystenci, którzy wskutek nieszczęśliwego wypadku w służbie bez swego rozmyślnego zawinienia stali się niezdolnymi do służby, mają prawo do poborów spoczynkowych w pełnym wymiarze rocznej remuneracyi, pobieranej w czasie wydarzenia się wypadku. Te pobory spoczynkowe nie mogą jednak przekraczać owej kwoty, jakaby się należała, gdyby suplent (asystem) pobierał już w krytycznej chwili płace początkową na posadzie nauczycielskiej tej kategoryi służby, do której w czasie swego ostatniego zatrudnienia należał.

§ 68.

Jeżeli nauczyciel umarł wskutek nieszczęśliwego wypadku, doznanego bez swego rozmyślnego zawinienia, a zachodzą przy analogicznem zastosowaniu postanowień § 67., ustęp 2., liczba 1. do 4., oznaczone tam warunki, natenczas pozostali po nim członkowie rodziny otrzymaja normalne zaopatrzenia, jeżeli zmarły nie nabył jeszcze prawa do poborów spoczynkowych.

Jeżeli nauczyciel miał już prawo do poborów spoczynkowych, może władza centralna w razie okoliczności, zasługujących na szczególniejsze uwzględnienie, przyznać zaopatrzenie wyższe od normalnego, a mianowicie członkom rodziny, pozostałym po nauczycielu z poborami Xl., X lub IX. klasy rangi, aż do wysokości zaopatrzenia drugiej z rzędu wyższej klasy rangi, członkom zaś rodziny, pozostałym po innych nauczycielach aż do wysokości/ zaopatrzenia bezpośrednio wyższej klasy rangi.

Jeżeli suplent lub asystent zmarł wskutek wypadku, doznanego w służbie bez swego rozmyślnego zawinienia, a zachodzą przy analogicznem zastosowaniu postanowień § 67., ustęp 2., liczba 1. do 4:, oznaczone tam warunki, natenczas pozostali po nim członkowie rodziny otrzymają pobory zaopatrzenia w tej wysokości, w jakiejby się one im należały, gdyby suplent (asystent) piastował już posadę nauczycielską najniższej klasy rangi Jeżeli nauczyciel stanie się niezdolnym do w tej kategoryi służbowej, do której należał

\$ 69.

Pobory spoczynkowe wdów i sierót po nauczycielu, którego ostatnia placa wraz z należącym się mu ewentualnie dodatkiem, funkcyjnym, policzalnym do wymiaru emerytury, była wyższą aniżeli płaca, odpowiadająca jego klasie rangi, będą wymierzone według tej wyższej klasy rangi. która odpowiada tym poborom zmarlego, policzalnym do wymiaru emerytury.

Pobory spoczynkowe członków rodziny, pozostałych po nauczycielu, który miał na końcu pobory policzalne według ustępu 1., odpowiadające według szematu płac obowiązującego dla urzedników państwowych cenajmniej poborom najniższego stopnia płacy wyższej klasy rangi, albo który w chwili śmierci uzyskał już prawo do takich poborów, należy wymierzyc według tej wyższej klasy rangi, wyjąwszy, jeżeli nauczyciel pozostał w najwyższym stopniu płacy wskutek wykluczenia od czasowego posuwania lub w chwili śmierci wykluczony był wskutek kary dyscyplinamei od uzyskania ustawowych podwyższeń nłacy.

Pod takiemi samemi ograniczeniami należy pobory spoczynkowe członków rodziny pozostałych po nauczycielach szkoły ćwiczeń w VIII. klasie rangi, którzy uzyskali już prawo do poboru najwyższego pięciolecia, unormowanego dla nauczycieli szkoły ćwiczeń, wymierzyć według VII. klasy rangi urzędników państwowych.

§ 70.

Pozgonne należy się wdowie. Jeżeli małżonkowie zaniechali byli wspólności małżeńskiej, wówczas wdowa nie ma prawa do pozgonnego, chyba, że żyli osobno tylko z powodu wychowywanja dzieci, ze względu na zdrowie, z powodów gospodarczych, albo z innych podobnych powodów, które nie leżały w ich wzajemnych stosunkach osbbistych.

Jeżeli nauczyciel nie pozostawił wdowy, uprawnionej do pozgonnego, należy się pozgonne do niepodzielnej ręki przedewszystkiem ślubnym. potomkom zmarłego, którzy pozostawali w jego pieczy, a w braku takich tym ślubnym potomkom, którzy z własnych średków pokryli koszta pogrzebu. odpowiadającego stanowisku zmarłego, albo — jeżeli o pogrzeb postarano się w inny sposób — którzy zmarłego podczas jego ostatniej choroby przed śmiercią pielęgnowali.

Postanowienie drugiego ustępu stosuje się analogicznie na korzyść ustawowych dziedziców nauczyciela, który był stanu wolnego lub bez-

dzietnym wdowcem.

W wszystkich innych przypadkach można

esobom, które udowodnia, że pokryły z własnych środków koszta pogrzebu lub pielegnowały zmarłego podczas jego ostatniej choroby przed śmiercią.

§ 71.

Normalne pobory spoczynkowe (odprawę) oblicza się na podstawie dat, zawartych w wykazie stanu osobowego.

Jeżeli nauczyciel rości sonie prawo do wyższych normalnych poborów spoczynkowych, w takim razie otrzymuje wyższe pobory spoczynkowe dopiero od chwili zgłoszenia i wykazania tego prawa, chyba że może wykazać. iż nie ponosi winy wadliwego lub nieprawdziwego wpisu do wykazu stanu osobowego. Dekret w sprawie emerytury ma zawierać pouczenie w tym wzgledzie.

Postanowienie to stosuje się analogicznie, jeżeli nauczyciel rości sebie prawo do bieżacych poborów spoczynkowych, które mu według dat wykazu stanu osobowego nie przysługuja. Kwote pobranej ewentualnie odprawy należy w takim. razie ściągnąć w ciągu odpowiedniego okresu czasu przez potrącenie z przyznanych dodatkowo bieżących poberów spoczynkowych.

Rozdział IV.

w stosunku służbowym Zmiany i jego rozwiazanie.

Przeniesienie.

\$ 72.

Nauczyciela można w obrębie gałezi i działu służby, do którego należy przenieść na każdą inną posadę służbową, do której się nadaje albo na wyższą posadę w drodze awansu.

Na opróżnione posady nauczycielskie należy z reguły rozpisać konkurs. Postanowienie to nie dotyka przepisów ustaw krajowych w sprawie rozpisania konkursu na opróżnione posady nauczycielskie.

Przy przeniesieniu na inne miejsce służbowe należy, strzegąc interesów służbowych i uwzględniając możliwie jak najdalej osobiste stosunki nauczyciela pozostawić mu stosowny termin do przesiedlenia się.

§ 73.

Nauczycielowi, mającemu prawo do normatnych należytości za przesiedlenie, należy oprócz tychże wypłacić odszkodowanie za czynsz najmu, jeżeli za swoje dotychczasowe mieszkanie, wskutek niemożności wypowiedzenia w właściwym czasie, musiał uiścić uzynsz najmu za czas, sięgający poza dzień zupełnego opróżnienia mieszkania. O ile nauczyciel nie uchronił się od szkody przez pozgonne przyznać w całości lub w części tym odnajęcie, wymierza się odszkodowanie za czynsz

najmu w takiej kwocie, jaka przypada tytułem czynszu najmu za wymieniony czas, jednak tylko najwyżej w wysokości trzykrotnej należytości miesięcznej dotychczasowego dodatku aktywalnego. O ile nie zachodzą prawne przeszkody, ma nauczyciel z dniem opróżnienia mieszkania oddać je bez żadnych zastrzeżeń do rozporządzenia dotychczasowej przełożonej władzy służbowej, celem ewentualnego zużytkowania, gdyż inaczej traci swe prawo do odszkodowania za czynsz najmu.

Pełnienie służby przywładzach państwowych.

§ 74.

Pod jakimi warunkami może nastąpić przydzielenie nauczyciela do pełnienia służby przy władzy centralnej lub przy jednej z podlegających jej władz, postanowi szef władzy centralnej.

Nauczyciele, powołani do takiej służby, mają zawiadomienia i doniesienia, przewidziane w niniejszej ustawie, które mają być skierowane do kierownictwa zakładu, składać szefowi władzy centralnej, względnie naczelnikowi podlegającej jej władzy.

Co do działalności służbowej nauczycieli, powołanych do takiej służby, o ile ona nie polega w wykonywaniu urzędu nauczycielskiego, tudzież co do ich reszty obowiązków, mają zastosowanie przepisy obowiązujące dla urzędników państwowych.

To samo postanowienie ma zastosowanie do tych okręgowych inspektorów szkolnych, zamianowanych urzednikami państwowymi w pewnej klasie rangi, których należy zresztą traktować stosownie do szczególnych przepisów według postanowień ustawowych, obowiązujących co do sił nauczycielskich w szkołach średnich i w seminaryach nauczycielskich.

Zamiana posad służbowych.

§ 75.

Dwom nauczycielom tej samej kategoryi może na ich prośbę zezwolić na zamianę posad służbowych władza, powołana do obsadzenia obydwu odnośnych posad służbowych, zaś o ile obsadzenie tych posad służbowych nie przysługuje tej samej władzy, mogą na to zezwolić po wzajemnem porozumieniu się powołane władze wtedy, jeżeli przez to nie ucierpi interes służby a dla skarbu państwa nie powstaną żadne wydatki.

Przeniesienie w stan pozasłużbowy.

§ 76.

Jeżeli nauczyciel ubiega się o mandat poselski do konstytucyjnego ciała reprezentacyjnego lub o mandat zastępcy, należy go z urzędu przenieść aż do ukończenia wyborów w stosunek pozasłużbowy.

Jeżeli nauczyciel zostanie wybrany postem do Rady państwa i nie zrzeknie się wyboru, który padł na niego, należy zarządzić przeniesienie go w stan pozasłużbowy na czas trwania mandatu, a w razie wyboru na zastępcę, z chwilą wstąpienia lub powołania go do Izby posłow.

§ 77.

Nauczycielowi, przeniesionemu w stan pozasłużbowy, pozostawia się w niezmienionej wysokości pobieraną w ostatnim czasie płacę, (suplentom i asystentom pobieraną na końcu remuneracyę), ewentualny dodatek funkcyjny i dodatek aktywalny, odpowiadający jego ostatniej posadzie służbowej.

Czas, spędzony w stosunku pozasłużbowym, jest policzalny przy posuwaniu do wyższych poborów i przy wymiarze poborów spoczynkowych.

Z ustaniem warunków dla przeniesienia w stan pozasłużbowy należy nauczyciela wezwać do objęcia służby i zawiadomić go o jego przeprzeznaczeniu służbowem.

Urlop z płacą tymczasową.

§ 78.

Jeżeli wskutek zmian w organizacyi służby nie ma dla stałego lub prowizorycznego nauczyciela czasowo żadnej rozporządzalnej posady. albo jeżeli zachodzą okoliczności, które z ważnych względów służbowych nie pozwalają na dalsze pełnienie służby przez nauczyciela na posadzie. odpowiadającej jego stanowisku służbowemu i jego uzdolnieniu, wówczas może mu szef władzy centralnej udzielić urlopu z przyznaniem płacy tymczasowej.

§ 79.

Nauczycielowi, pozostającemu da urlopie z pładą tymczasową, przysługuje prawo do pełnej kwoty pobieranej w ostatnim czasie płacy wraz z należącym mu się ewentualnie dodatkiem funkcyjnym, wliczalnym do emerytury. Jeżeli jednak normalne pobory spoczynkowe, któreby mu przypadły w razie przeniesienia w stan spoczynku, wynoszą wyższą kwotę, wówczas należy mu wypłacać tę kwotę.

Czas spędzony na urlopie z płacą tymczasową jest policzalny przy wymiarze poborów spoczynkowych.

Nauczyciel pozostający na urłopie z płacą tymczasową, może być w każdej chwili powołany do ponownego objęcia służby. W tym przypadku jest obowiązany poddać się na zarządzenie władzy badaniu lekarza urzędowego, celem stwierdzenia jego zdolności do służby.

Zresztą należy uważać nauczycieli, pozostających na urlopie z płacą tymczasową, na równi z nauczycielami w czasowym stanie spoczynku

Zasiłek na utrzymanie dla suplentów i asystentów.

§ 80.

Suplenci i asystenci, których władza służbowa uznała za stałych stosownie do § 8., ustep 2., którzy jednak mimo prawidłowego ubiegania sie o posady, odpowiadające ich kwalifikacyi nauczycielskiej, nie mogli bez własnego zawinienia uzyskać dalszego zatrudnienia w urzędzie nauczycielskim, otrzymają na prośbę w razie nienagannego zresztą zachowania się najwyżej na przeciąg dwóch lat zasiłek na utrzymanie w kwocie 1200 K rocznie; w takim razie należy ich jednak zatrudnić bez dalszego wynagrodzenia w jednym z państwowych zakładów naukowych jako siły pomognicze (dla poszczególnych godzin nauki, do załatwiania spraw kancelaryjnych, w celu zbierania środków naukowych, do prewadzenia zabaw młodzieży itd.).

Zatrudnienie to będzie w połowie jego rzeczywistego czasu trwania uważane na równi ze

służba suplenta (asystenta).

Bliższe postanowienia co do udzielania takich zasiłków na utrzymanie będą wydane w drodze rozporządzenia.

Przeniesienie w czasowy stan spoczynku (kwieskowanie).

§ 81.

Stali i prowizoryczni nauczyciele mają prawo żądać przeniesienia w czasowy stan spoczynku, jeżeli są niezdolni do służby, jednakowoż ponowne odzyskanie ich zdolności do służby daje się przewidzieć.

Prawo to przysługuje nauczycielowi także bez wykazania niezdolności do służby, jeżeli został w myśl § 76., ustęp 2., przeniesiony w stan pozasłużbowy lub znajduje się na urlopie z płacą tymczasowa.

\$ 82.

Nauczyciela należy z urzędu przenieść w czasowy stan spoczynku:

1. jeżeli z powodu choroby dłużej aniżeli

przez rok nie jest obecny w służbie, albo

2. jeżeli z powodu choroby musiało się mu zezwolić przez czas dłuższy niż przez dwa lata na ograniczenie jego obowiązków nauczycielskich do połowy albo poniżej połowy ich minimalnego wymiaru, albo wreszcie

3. jeżeli jest urlopowany z płacą tymczasową i w ciągu trzech lat nie powołano go do ponownego objecia służby,

o ile w tych przypadkach nie zachodzą ewentualnie są niezdolni do służby a ponowne odzyskanie warunki do przeniesienia w stały stan spoczynku. zdolności do służby jest wykluczone.

Przy obliczeniu przewidzianego w punkcie 1. jednorocznego czasu trwania nieobecności w służbie, spowodowanej chorobą, nie należy w ogóle uważać za przerwę czasu, spędzonego w ciągu tego okresu na urlopie. W razie pełnienia czynnej służby w ciągu tego okresu należy stosować analogicznie postanowienia § 46.. ustępu 3.

Przy obliczaniu przewidzianego w punkcie 2. dwuletniego czasu trwania ograniczenia obowiązków nauczycielskich należy normalne zatrudnienie nauczyciela w tym okresie czasu uważać tylko wtedy za przerwę, jeżel zatrudnienie to trwało conajmniej przez połowę czasu, spędzonego z ograniczeniem obowiązków nauczycielskich.

§ 83.

Nauczyciele, skwieskowani z powodu niezdolności do służby, są obowiązani poddać się na zarządzenie władzy badaniu lekarza urzędowego, celem stwierdzenia dalszego trwania ich niezdolności do słuzby. Przy tem badaniu należy w szczególności uwzględnić także zajęcie skwieskowanego nauczyciela w czasowym stanie spoczynku.

Jeżeli skwieskowany nauczyciel odzyska napowrót zdolność do służby, ma na wezwanie władzy objąć posadę służbową, zajmowaną w ostatnim czasie, lub inną posadę, wyznaczoną mu ewentualnie według § 72.

Jeżeli wezwanie do ponownego objęcia służby wyszło od naczelnika władzy, która podlega władzy centralnej. natenczas może nauczyciel w ciągu czternastu dni wnieść zażalenie do bezpośrednio przełożonej władzy służbowej.

\$ 84

Czas spędzony w czasowym stanie spoczynku nie jest policzalny dla osiągnięcia ustawowych podwyższeń płacy. W razie reaktywowania policza się czas, spędzony przed skwieskowaniem przy przyznaniu najbliższego podwyższenia płacy o tyle, w ile był przy tego rodzaju przyznaniu policzalny.

Jeżeli nauczyciela przeniesiono w czasowy stan spoczyntu z odprawą i reaktywowano go w ciągu okresu czasu, przyjętego za podstawę do obliczenia odprawy, wówczas należy pobraną nadwyżkę ściagnać najdalej w ciągu dwoch lat przez potrącenie z płacy.

Przeniesienie w stały stan spoczynku (pensyonowanie).

8 85.

Stali i prowizoryczni nauczyciele mają prawo żądać przeniesienia w stały stan spoczynku, jeżeli są niezdolni do służby a ponowne odzyskanie zdolności do służby jest wykluczone. Prawo to przysługuje także bez wykazania niezdolności do służby, jeżeli nauczyciel przekroczył 60. rok życia, albo conajmniej od trzech lat jest przeniesiony w stan pozasłużbowy, urlopowany z płacą tymczasową lub przeniesiony w czasowy stan spoczynku.

§ 86.

Nauczyciela należy z urzędu przenieść w stały stan spoczynku, jeżeli ogólna ocena jego kwalifikacyi opiewała przez trzy po sobie następujące lata "nieodpowiednio".

Przeniesienie w stały stan spoczynku może nastąpić, jeżeli nauczyciel jest trwale niezdolny do prawidłowego pełnienia swej służby, dalej bez ujmy dla postanowień § 3., ustęp 1., i § 4. ustawy z dnia 9. kwietnia 1870, Dz. u. p. Nr. 47, wtedy, jeżeli przekroczył 60. rok życia i — w razie, jeżeli nie chodzi o nauczycieli, pozostających już w czasowym stanie spoczynku — uzyskał ustawowe prawo do pełnych poborów spoczynkowych.

Postępowanie przy przenoszeniu w stan spoczynku (przenoszenie w stan pozasłużbowy i urlopowanie z płacą tymczasową).

8 87. /

Nauczyciel, starający się o przeniesienie w stan spoczynku, ma poddać się badaniu przez lekarza urzędowego i podać mu przytem do wiadomości tak cel badania jakoteż potrzebne daty, odnoszące się do jego stanowiska służbowego. Lekarz urzędowy przesyła swoje orzeczenie o przyczynie, stopniu i przypuszczalnem trwaniu niezdolności do służby bezpośrednio przełożonej władzy służbowej badanego. W wątpliwych wypadkach ma prawo władza rozstrzygająca zarządzić na koszta rządowe spr.wdzenie świadectwa lekarza urzędowego i w tym celu poddać nauczyciela dalszemu badaniu lekarskiemu.

Przed odrzuceniem prośby o spensyonowanie lub skwieskowanie należy o wątpliwościach, zachodzących co do dopuszczalności takiej prośby, zawiadomić pisemnie nauczyciela z wezwaniem do oświadczenia się na nie w ciągu dni czternastu.

Przez spóźnienie terminu traci nauczyciel prawo do wysłuchania go w tym względzie.

Jeżeli prośbę o przeniesienie w stan spoczynku odrzuci naczelnik władzy, podlegającej władzy centralnej, może nauczyciel w ciągu czternastu dni wnieść zażalenie do bezpośrednio przełożonej władzy służbowej.

8 88.

Jeżeli zamierza się nauczyciela przenieść z urzędu w stan spoczynku, należy go przedewszystkiem zawiadomić o tem pisemnie z podaniem powodów i nadmienieniem, że wolno mu w ciągu czternastu dni wnieść zarzuty. Co do podniesionych zarzutów należy wdrożyć potrzebne dochodzenia. Jeżeli nie wniesiono zarzutów, należy postąpić w ten sam sposób, jak gdyby nauczyciel prosit o przeniesienie w stan spoczynku.

Przeciw przeniesieniu w stan spoczynku, zarządzonemu z urzędu przez naczelnika władzy, która podlega władzy centralnej, może nauczyciel w ciągu czternastu dni wnieść zażalenie do bezpośrednio przełożonej władzy służbowej.

Podczas trwania wdrożonego na zażalenie postępowania należy uważać nauczyciela za pozostającego na urlopie.

§ 89.

Postanowienia § 88. stosują się analogicznie w przypadku przeniesienia nauczyciela w stan pozasiużbowy lub urlopowania z płacą tymczasową.

Rozwiązanie stosunku służbowego.

§ 90.

Nauczyciel jest uprawniony zgłosić swe wystąpienie ze stosunku służbowego, o ile nie przyjął przeciwnego zobowiązania. Zgłoszenie to musi być wniesione na piśmie do bezpośrednio przełożonej władzy służbowej.

Zgłoszenie wystąpienia wymaga przyjęcia ze strony władzy, powołanej do nadania posady. Przyjęcie takiego zgłoszenia można uczynić zawisłem od należytego oddania urzędowania i można go tylko wtedy odmówić, gdy nauczyciel pozostaje wśledztwie dyscyplinarnem albo zalega z pieniężnemi zobowiązaniami, wynikłemi ze stosunku służbowego.

Rzeczywiste wystąpienie ze służby może nastąpić z reguły tylko na końcu półrocza lub kursu.

Także nauczyciel w stanie spoczynku może dobrowolnie wystąpić z tego stosunku.

8 91.

Zgłoszenie wystąpienia należy uważać za przyjęte, jeżeli nie odmówiono przyjęcia w ciągu czterech tygodni.

Jeżeli naczelnik władzy, podlegającej władzy centralnej, odmówi przyjęcia zgłoszonego wystąpienia, może nauczyciel w ciągu czternastu dni wnieść zażalenie do bezpośrednio przełożonej władzy służbowej.

Utrate obywatelstwa austryackiego uważa sie na równi z dobrowolnem wystapieniem ze służby.

\$ 93.

Stosunek służbowy takich nauczycieli przemysłowych, rolniczych, handlowych i nautycznych zakładach naukowych jakoteż w szkołach muzycznych, którzy przed swą nominacyą nie byli zatrudnieni w zawodzie nauczycielskim, można rozwiązać bez wszelkiej formalności w ciągu pierwszego roku służby, następującego po zaliczeniu ich do pewnej klasy rangi, wówczas, jeżeli oni w wykonywaniu swego urzędu i swojem zachowaniem się pod innym względem zawiedli pokładane w nich oczekiwania albo nie odpowiedzieli swemu zadaniu.

\$ 94.

Przez wystąpienie ze stosunku służbowego (ze stosunku w stanie spoczynku) traci nauczyciel wszelkie z tego stosunku dla niego i jego rodziny wynikające uprawnienia, prawa i roszczenia.

W razie wydalenia, jakoteż rozwiązania stosunku službowego po myśli §§ 8., 9. i 93., następnie przez upływ czasu, przewidzianego w dekrecie ustanowienia, traci nauczyciel wszelkie ze stosunku służbowego dla niego i jego rodziny wynikające uprawnienia, prawa i roszczenia, o ile w razie wydalenia nie przyznano po myśli § 106. jemu lub jego rodzinie korzystniejszego traktowania.

Rozdział V.

Karanie naruszenia obowiązków.

Odpowiedzialność dyscyplinarna.

§ 95.

Na nauczycieli, którzy naruszają obowiązki swego stanu i urzędu, nakłada się, niezależnie od ich odpowiedzialności według ustawy karnej, kary porządkowe lub dyscyplinarne, stosownie do tego, czy naruszenie obowiązku przedstawia się tylko jako nieprawidłowość, czy też, ze względu na wyrządzenie szkody państwowym interesom nauczycielskim albo szkolnym lub narazeme ich na nią, ze względu na rodzaj lub doniosłość uchybienia, powtarzanie się, albo ze względu na inne obciążające okoliczności, jako występek służbowy.

§ 96.

Przeciw nauczycielowi, który jest członkiem Rady państwa, nie wolno w czasie trwania sesyi komisya dyscyplinarna lub szef władzy centralnej,

bez zezwolenia Izby, do której należy, ani wdrażać ani dalej prowadzić postępowania, w celu ukarania go za naruszenie obowiązków.

Nauczyciel nie może być także później ścigany z powodu swoich wynurzeń w wykonywaniu zawodu jak członek konstytucyjnego ciała reprezentacvinego.

8 97.

Ustawa ta nie narusza prawa przełożonego do udzielania wytknięć podległym władzom, do wytykania podwładnym nauczycielom niewłaściwości w wykonywaniu ich urzędu nauczycielskiego albo w ich zachowaniu się w służbie, jakoteż uprawnienia przełożonej władzy służbowej do nakładania na nich z mocy obowiązujących przepisów zwrotu kosztów lub szkód.

Jeżeli nauczyciela na podstawie stosunku służbowego skazano orzeczeniem administracyjnem na zwrot szkody, może on w ciagu trzydziestu dni po prawomocności administracyjnego orzeczenia wystąpić przeciw roszczeniu za pomocą skargi o ustalenie przeciwko państwu w tym rzeczowo właściwym sadzie, w którego okregu miał w chwili doręczenia mu orzeczenia swój powszechny sąd w sprawach spornych. Do tej skargi stosują się przepisy artykułu XXXVIII. ustawy zaprowadzającej procedure cywilna. O ile skarga bedzie uwzglednioną, orzeczenie o zwrocie traci skuteczność.

Kary porządkowe.

§ 98.

Kary porządkowe są:

- a) upomnienie,
- b) wytknięcie.

\$ 99.

Prawo natożenia kary porządkowej przysługuje, oprócz komisyi dyscyplinamej, naczelnikowi władzy służbowej oraz naczelnikowi każdej władzy przełożonej.

Przed nałożeniem kary porządkowej należy obwinionemu nauczycielowi dać sposobność do pisemnego lub ustnego usprawiedliwienia się.

O nałożonej karze porządkowej należy zawiadomić nauczyciela pisemnie z podaniem powodów.

Kar porzadkowych nie wpisuje się do wykazu stanu osobowego.

8 100.

Przeciw karze porządkowej, ktorej nie nałożyła

można wnieść zażalenie w ciągu czternastu dni należy ustanowić potrącenie najwyżej na 25 procent. u władzy służbowej w drodze bezpośrednio przełożonej władzy służbowej.

Zażalenie rozstrzyga naczelnik bezpośrednio wyższej władzy z wykluczeniem dalszego środka plawnego.

Kary dyscyplinarne.

101.

Kary dyscyplinarne sa:

- a) nagana,
- b) wykluczenie od uzyskania ustawowego podwyższenia płacy (remuneracyi),
- c) wykluczenie od czasowego posuwania (§§ 57. do 62.),
- d) zmniejszenie płacy (remuneracyi),
- e) przeniesienie w stan spoczynku ze zmniejszonymi poborami spoczynkowymi,
- f) wydalenie.

Kary dyscyplinarne mogą być nałożone tylko orzeczeniem właściwej komisyi dyscyplinarnej na podstawie przeprowadzonego w sposób przepisany postepowania dyscyplinarnego.

Orzeczenia dyscyplinarne nie moga być zarządzeniem administracyjnem ani zmienione ani zniesione.

\$ 102.

Wykluczenia od uzyskania ustawowego podwyższenia płacy (remuneracyi) tudzież od czasowego posuwania nie można orzec co do nauczycieli stałych na dłużej niż na trzy lata, co do suplentów i asystentów na dłużej niż na dwa lata.

Wykluczenie od uzyskania ustawowego pod wyższenia płacy (remuneracyi) przesuwa tylko termin poboru nadwyżki, wynikającej z najbliższego podwyższenia płacy (remuneracyi).

Wykluczenie opóźnia uzyskanie tej nadwyżki, tudzież czasowe posuwanie o cały w orzeczeniu oznaczony okres czasu nawet wtedy, jeżeli to prawo było już nabyte przed prawomocnością orze czenia; przy obliczaniu tego okresu czasu nie liczy się tych okresów, które nie są policzalne przy uzyskaniu ustawowego podwyższenia płacy (remuneracyi) tudzież przy czasowem posuwaniu.

\$ 103

Zmniejszenia płacy (remuneracyi) nie można orzec na dłużej niż na trzy lata. W orzeczeniu w każdym poszczególnym przypadku uwzględnić

W czasie trwania kary wykluczone jest posuniecie do wyższych poborów.

Jezeli nauczyciel przed upływem czasu trwania kary przejdzie w stan spoczynku, wówczas kwota płacy z poborów spoczynkowych zmniejsza się na pozostały czas trwania kary w wymiarze procentowym, ustanowionym w orzeczeniu.

\$ 104.

W przypadkach, przewidzianych w §§ 102. i 103., jest nauczyciel, na którego nałożono karę, wykluczony od awansu do wyższej klásy rangi przed upływem czasu. oznaczonego w orzeczeniu.

6 105

Przeniesienie za karę w stan spoczynku może nastapić albo na pewien oznaczony okres czasu albo na stałe. Potrącenie z normalnych poborów spoczynkowych (z odprawy) należy ustanowić najwyżej na 25 procent.

Po upływie okresu czasu, oznaczonego w orzeczeniu, należy z nauczycielem tak postąpić, jak gdyby on w chwili prawomocności orzeczenia dyscyplinarnego został na podstawie § 82. przeniesiony w czasowy stan spoczynku.

§ 106.

W razie nałożenia kary wydalenia, można nauczycielowi, na wypadek wykazanej niezamożności, przyznać wyjątkowo w orzeczeniu bieżący datek na utrzymanie przez całe życie lub na czas ograniczony, najwyżej w połowie tej kwoty, któraby mu przypadła przy przeniesieniu w stan spoczynku jako normalna należytość spoczynkowa.

Członkom rodziny wydalonego, nie ponoszącym winy, jeżeliby im na wypadek śmierci wydalonego w chwili prawomocności orzeczenia przysługiwało prawo do zaopatrzenia, można wśród okoliczności, zasługujących na uwzględnienie, przyznać w orzeczeniu odpowiedni datek na utrzymanie, najwyżej w wymiarze ich normalnego zaopatrzenia. począwszy od śmierci wydalonego, a jeżeli postanowieńie pierwszego ustępu nie miało zastosowania, nawet już od chwili wstrzymania jego poborów.

Postanowienia ustawowe o utracie poborów spoczynkowych i zaopatrzenia wskutek zasądzenia karno-sądowego stosują się także do takich datków na utrzymanie.

\$ 107.

Przy oznaczaniu kary dyscyplinarnej należy

doniosłość występku służbowego i powstałe stad | szkody, jakoteż stopień zawinienia i całe dotych- dyscyplinarne przez ustanowienie członków koczasowe zachowanie się nauczyciela.

Zawarte w osobnych przepisach postanowienia karne. w których pewne naruszenia obowiązków zagrozone są pewnemi oznaczonemi karami dyscyplinarnemi, przestają obowiązywać.

Komisye dyscyplinarne i strony.

Komisye dyscyplinarne.

Do przeprowadzenia postępowania dyscyplinarnego ustanawia się komisye dyscyplinarne:

a) komisye dyscyplinarne pierwszej instancyi przy krajowych władzach szkolnych (radach szkolnych krajowych i politycznych władzach krajowych).

W radach szkolnych krajowych, podzielonych ustawowo na sekcye. należy ustanowić komisye dyscyplinarną dla każdej sekcyi.

b) wyższe komisye dyscyplinarne przy władzach centralnych.

Gdzie ustanowienie komisyi dyscyplimarne; pierwszej instancyj nie jest możliwe albo nie odpowiada celowi, ma szel władzy centralnej zadania tej komisyi przydzielić innej komisyi dysay plinarnej pierwszej instancyi.

§ 109.

Komisye dyscyplinarne składają się w sposób następujący:

1. Przy władzach centralnych z przewodniczacego, jego zastępców i potrzebnej ilości członków, ustanowionych na trzyletni okres czynuości przez szefa władzy centralnej z pośród urzędników z wykształceniem prawniczem i członków stanu nauczycielskiego albo z pośród innych fachowców.

2. Przy radach szkolnych krajowych, względnie przy ich sekcyach, stosownie do przepisów, wy danych w drodze ustawodawstwa krajowego, przyczem należy trzymać się tej zasady, że na członków komisyi dyscyplinarnej należy obok członków rady szkolnej krajowej, względnie właściwej sekcyi, powołać w razie potrzeby także urzędników prawniczych politycznej władzy krajowej tudzież nauczycieli w państwowych zakładach naukowych, a to w ten sposób, aby każda grupa szkół miała swoja odpowiednia reprezentacye.

3. Przy politycznych władzach krajowych z przewodniczącego, jego zastępców i potrzebnej ilości członków, których wyznaczy na trzyletni okres czynności szef władzy centralnej z pośród prawniczych urzędników politycznej władzy krajowej i członków stanu nauczycielskiego albo misya dyscyplinarna, ustanowiona przy władzy z pośród innych fachowców.

W razie potrzeby należy uzupełnic komisye misyi na reszte okresu czynności.

Członkowie komisyi dyscyplinarnej są w wykonywaniu tego urzedu samodzielni i oiezawiśli.

Właściwość.

8 110.

Bezpośrednio własciwe sa:

- a) komisye dyscyplinarne pierwszej instancyj dla wszystkich nauczycieli, podlegających odnośnej władzy szkolnej krajowej:
- b) wyższe komisye dyscyplinarne dla nauczycieli, zatrudnionych przy władzach ceutralnych.

Od komisyi dyscyplinarnych pierwszej instancyi idzie tok instancyi do wyższej komisyi dyscyplinarnej, wskazanej przynależnością obwinionego nauczyciela do działu służby.

Co do nauczycieli w zakładach naukowych. podlegających bezpośrednio władzy centralnej, postanowi szef władzy centralnej w drodze rozporządzenia, która komisya dyscyplinarna jest właściwą. W braku takiego osobnego zarzadzenia jest właściwą komisya dyscyplinarna, ustanowiona przy politycznej władzy krajowej.

Dla okregowych inspektorów szkolnych, mianowanych urzędnikami państwowymi w pewnej klasie rangi, ustanawia sie komisye dyscyplinarna przy właściwej krajowej władzy szkolnej. Osobne przepisy ustaw krajowych, obowiązujące w sprawach dyscyplinarnych te kategorve urzedników państwowych, mają mieć także nadal analogiczne zastosowanie.

\$ 111.

Właściwość zależy od zatrudnienia służbowego nauczyciela w chwili wdrożenia postepowania dyscyplinarnego, a to także wtedy, jeżeli obwiniony popełnił zarzucony mu występek służbowy w poprzednim innego rodzaju państwowym stosunku służbowym. W przypadkach tego ostatniego rodzaju należy istnienie i karygodność występku służbowego oceniać przedewszystkiem według tych przepisów służbowych, którym obwiniony podlegał w'chwili popemienia czynu, sprzeciwiającego się jego obowiązkom. Przy wydawaniu orzeczenia należy jednak uwzględnić także nadawanie się do służby i godność zaufania nauczyciela na stanowisku obecnie zajmowanem.

Spory o właściwość rozstrzyga wyższa kocentralnej.

Senaty dyscyplinarne. 8 112.

Komisye dyscyplinarne obradują i orzekają w senatach, złożonych z przewodniczącego albo jego zastępcy i z czterech asesorów.

Z asesorów wyższych komisyi dyscyplinarnych i z asesorów komisyi dyscyplinarnych pierwszej instancyi. ustanowionych przy politycznych władzach krajowych, musi dwóch należeć do grona urzędników z wykształceniem prawniczem a dwóch do grona fachowców.

Skład senatów dyscyplinarnych w komisyach dyscyplinarnych pierwszej instancyi, ustanowionych przy radach szkolnych krajowych względnie przy ich sekcyach, będzie uregulowany w drodze ustawodawstwa krajowego z przestrzeganiem tej zasady, że do każdego senatu dyscyplinarnego należeć ma przynajmniej jeden urzędnik z wykształceniem prawniczem, jeden krajowy inspektor szkolny względnie inny organ nadzorczy odnośnej grupy szkoł, tudzież jeden reprezentant stanu nanczycielskiego tej grupy szkół.

W miejsce tego ostatniego ma przy rozprawach dyscyplinarnych przeciw nauczycielowi religii, w razie, jeżeli do rady szkolnej krajowej należy reprezentant odnośnej społeczności religijnej, wejść do senatu ten reprezentant. a jeżeli do rady szkolnej krajowej należy kilku reprezentantów tej samej społeczności religijnej, ten z nich, który według opinii właściwej wyższej władzy duchownej zostanie do tego przeznaczony.

Aż do uregulowania w drodze ustawoda wstwa krajowego można dla poszczególnych krajów wydać w drodze rozporządzenia przepisy o składzie komisyi i senatów dyscyplinarnych, które mają być przy radach szkolnych krajowych ustanowione, a to z przestrzeganiem zasad w § 109. i w tym paragrafie podanych.

\$ 113.

Naczelnik (przewodniczący) władzy, przy której ustanowiono komisyę dyscyplinarną, ma przed końcem roku złożyć na przeciag całego następnego roku stałe senaty, a to po jednym dla każdej grupy szkół. Równocześnie należy z liczby członków komisyi ustanowić potrzebną ilość zastępców dla poszczególnych senatów oraz oznaczyć porządek, w jakim mają wstępować zastępcy, jeżeli jeden z członków senatu zostanie wyłączony, wykluczony, uchył ny albo dozna przeszkody z powodu choroby lub urlopu.

\$ 114.

W senatach dyscyplinarnych zapadają uchwały bezwzględną większością głosów. Przewodniczący oddaje swój głos na końcu.

Karę wydalenia można orzec tylko wtedy, jeżeli się za tem oświadczy czterech członków senatu.

§ 115.

U potrzeby rzeczowe dla komisyi dyscyplinarnych i o załatwianie ich czynności kancelaryjnych mają starać się te władze, przy których komisye istnieją.

Naczelnicy tych władz wyznaczają także w każdym przypadku protokolantów do rozpraw dyscyplinarnych z pośród podległych im urzędników z wykształceniem prawniczem.

Prokuratorowie dyscyplinarni.

§ 116.

Dla zastępstwa interesów służbowych, naruszonych wskutek uchybienia obowiązkom, należy przy każdej komisyi dyscypinarnej ustanowić według postanowień, obowiązujących przy ustanawianiu członków komisyi, z pośród urzędników z wykształceniem prawniczem tej władzy, przy której ustanowiono komisyę dyscyplinarną, prokuratora dyscyplinarnego wraz z potrzebną ilością zastępców.

Jeżeli przy radzie szkolnej krajowej obok referenta dla administracyjnych i ekonomicznych spraw szkolnych niema innych stałych urzędników z wykształceniem prawniczem albo jeżeli referenci są już zatrudnieni jako komisarze śledczy (§ 127), w takim razie powoła się prokuratora dyscyplinarnego z grona urzędników prawniczych właściwej politycznej władzy krajowej.

Obowiązkiem prokuratora dyscyplinarnego jest przy przeprowadzaniu postępowania dyscyplinarnego stać na straży godnosci i powagi stanu nauczycielskiego, ścisłego wykonywania obowiązków urzędowych i strzedz interesów szkoły.

Przed każdem powzięciem uchwały przez komisyę należy wysłuchać prokuratora dyscyplinarnego dla strzezenia powierzonych mu interesów.

Można mu dodać fachowca w charakterze doradcy.

§ 117.

Urzędnicy i fachowcy, ustanowieni członkami komisyi i prokuratorami dyscyplinarnymi, ustępują, jeżeli w ich stanowisku służbowem zajdzie zmiana. wskutek której odpadają warunki ich ustanowienia.

W czasie trwania toczącego się przeciw takiemu urzędnikowi lub fachowcowi postępowania karno-sądowego lub dyscyplinarnego nie można go powoływać do żadnej czynności urzędowej przy komisyi dyscyplinarnej. Jeżeli postępowanie skończy się ukaraniem urzędnika lub fachowca, to traci on swoje stanowisko i na jego miejsce należy ustanowić w sposób przepisany innego urzędnika lub tachowca na resztę okresu czynności.

Jeżeli przy radach szkolnych krajowych ze l względu na ich skład ustanowienie takie w sposób w ciągu ośmiu dni po doręczeniu uchwały przeprzepisany w § 109. było w poszczególnym przypadku niemożliwe, wówczas powoła szef władzy centralnej z grona osób tej samej grupy innego członka do komisyi dyscyplinarnej.

Obrona.

\$ 118.

Nauczyciel pociagniety do odpowiedzialności, ma prawo przybrać sobie w postępowaniu dyscyplinarnem obrońce z pośród urzędników lub nauczycieli, pełniacych czynna służbę w terytoryalnym okregu, na który rozciaga się zakres działania komisyi dyszyplinarnej, albo z grona osób, wpisanych na liste obrońców.

Naczelnik (przewodniczacy) władzy, przy której istnieje komisya dyscyplinarna, ma na prośbę obwinionego nauczyciela ustanowić mu

obrońce do ustnej rozprawy.

Z wyjatkiem przypadku, wspomnianego w poprzednim ustępie, nie są urzędnicy i nauczyciele obowiązani do przyjmowania obrony. W żadnym razie nie wolno im przyjmować wynagrodzenia, a wobec obwinionego maja tylko prawo domagać sie zwrotu poniesionych wydatków, w interesie obrony koniecznie potrzebnych i celowi odpowiadajacych.

Obrońca ma prawo to wszystko, co dla zastępstwa obwinionego uważa za przydatne, bez ogródek przytoczyć i zastosować ustawowe środki obrony. Jest on obowiązany zachować w tajemnicy wszelkie udzielone mu w charakterze obrońcy poufne informacye.

Delegacya.

\$ 119.

Z ważnych powodów, w szczególności w razie, jeżeli komisya dyscyplinarna pierwszej instancyi nie rozporządza ilością członków, potrzebną do utworzenia senatu, wówczas może wyższa komisya dyscyplinarna za zezwoleniem władzy centralnej przekazać sprawę dyscyplinamą innej komisyi dyscyplinarnej.

To samo może ona zarządzić na wniosek prokuratora dyscyplinarnego lub obwinionego nauczyciela, jeżeli zachodzą powody. które bezstronność właściwej komisyi dyscyplinarnej podają w watpliwosc.

Wykluczenie i uchylenie.

\$ 120.

Do wykluczania członków komisyi dyscyplinarnej należy stosować analogicznie przepisy procedury karnej.

Ponadto ma obwiniony nauczyciel prawo kazującej uchylić dwóch członków senatu dyscyplinarnego bez podania powodów.

Jeżeli z powodu takiego uchylenia nie można już utworzyć senatu w sposób przepisany, wówczas naczelnik (przewodniczacy) tej władzy, przy której komisya dyscyplinarna jest ustanowiona, ma przeznaczyć na miejsce uchylonego innego członka komisyi z tej samej grupy osób, jeżeli one do komisyi dyscyplinarnej należa. Jeżeliby także w ten sposóh nie można było złożyć senatu po myśli obowiązujących przepisów, to szef władzy centralnej przekazać ma odnośną sprawe dyscyplinarna innemu senatowi.

Postepowanie dyscyplinarne.

Wdrożenie.

\$ 121.

Po przeprowadzeniu dochodzeń, potrzebnych celem tymczasowego wyjaśnienia stanu sprawy. należy przesłać w drodze służbowej doniesienie dyscyplinarne właściwej komisyi dyscyplinarnej. Dochodzenia te może zarzadzić tak naczelnik bezpośrednio przełożonej władzy służbowej jak również naczelnik każdej innej przełożonej władzy.

\$ 122.

Komisya dyscyplinarna uchwala po wysłuchaniu prokuratora dyscyplinacnego bez ustne. rozprawy, czy náleży wdrożyć śledztwo dyscyplij narne lub nie. Przed rozstrzygnieciem można zarządzić przeprowadzenie uzupełniających dochodzeń-

Jeżeli komisya dyscyplinarna uzna, że zachodzi tylko nieprawidłowość, może odstąpić akta naczelnikowi władzy służbowej albo sama natożyć kare porzadkowa.

Za zgoda prokuratora dyscyplinarnego może komisya dyscyplinarna zamiast wydawać uchwałę na wdrożenie śledztwa dyscyplinarnego uchwalić zaraz przekazanie sprawy do rozprawy ustnej. Do takiej uchwały stosują się postanowienia § 131,

§ 123.

Uchwałe na wdrożenie śledztwa dyscyplinarnego należy doręczyć obwinionemu nauczycielowi w drodze służbowej.

Przeciw wdrożeniu śledztwa dyscyplinarnego nie jest dopuszczalny żaden środek prawny. Przeciw uchwale komisy: dyscyplinarnej pierwszej

instancyi, która odrzucono wdrożenie, przysługuje prokuratorowi dyscyplinarnemu zażalynie w ciągu w postępowaniu dyscyplinarnem, nie można usta-14 dni do wyższej komisyi dyscyplinarnej właści- nawiać komisarzami śledczymi. wei władzy centralnej.

\$ 124.

Jeżeli naczelnik (przewódniczący) władzy służbowej albo komisya dyscyplinarna uzna, że zarzucone nauczycielowi naruszenie obowiazku podlega ukaraniu karno-sadovemu, wówczas naležy wnieść doniesienie do prokuratora państwa, a w pierwszym przypadku zawiadomić o tem właściwa komisye dyscyplicarna. Aż do ukończenia postępowania karno-sadowego spoczywa postepowanie dyscyplinarne.

\$ 125.

Jeżeli przeciw nauczycielowi zapadł karnosądowy wyrok, który według obowiązujących przepisów ustawowych pociaga za sobą bezpośrednio utratę urzędu, należy bez dalszego postępowania zarzadzić wydalenie nauczyciela w drodze administracyjnej. Przy tem ma zastesowanie postanowienie § 106.

\$ 126.

Sady karne obowiązane sa o wdrożeniu postepowania karnego i o wniesieniu oskarżenia przeciw nauczycielowi, jakoteż o nałożeniu presztu, donieść bezpeśrednio przełożonej władzy służbowej. Władza ta zawiadamia o tem w drodze służbowej właściwa komisye dyscyplinarna.

Po prawomocnem ukończeniu postępowania karnego ma sąd karny przesłać akta właściwej komisvi dyscyplinarnej.

Śledztwo.

\$ 127.

Jeżeli uchwalono wdrożyć śledztwo dvscypliname, ustanawia naczelnik (przewodniczacy) władzy, przy której istnieje komisya, jednego lub więcej komisarzy śledczych z pośród podległych nou urzędników z wykształceniem prawniczem. W razie potrzeby można komisarzem śledczym dodać fachowca w charakterze doradcy.

Przy radzie szkolnej krajowej należy na komisarza śledczego przeznaczać z reguly właściwego referenta dla administracyjnych i ekonomicznych spraw szkolnych, zaś w razie doznania przezeń przeszkody innego stałego urzędnika z wykształceniem prawniczem, przydzielonego do rady szkolnej krajowej, albo takiego urzędnika właściwej politycznej władzy krajowej.

Urzedników, powołanych do innej czynności

Do komisarza sledczego stosują się analogicznie postanowienia §§ 117. i 120., ustep 1.

§ 128.

Komisarz śledczy ma przesłuchać świadków i znawców bez zaprzysiegania, zbadać z urzędu wszystkie okoliczności i środki dowodowe, potrzebne do zupełnego wyjaśnienia sprawy, oraz dać sposobność obwinionemu do oświadczenia sie na wszystkie punkty obwinienia. Odmówienie przezeń współudziału nie wstrzymuje postępowania.

Komisarz śledczy może żadać współdziałania władz szkolnych i zakładów naukowych, oraz władz politycznych i policyjnych. W szczególności ma to wtedy nastanić, jeżeli świadkowie lub znawcy mieszkają poza obrębem powiatu politycznego, w którym przebywa komisarz śledczy; nie czynia zadość wezwaniu komisarza śledczego lub bez ustawowego powodu wzbraniaja sie złożyć zeznanie.

Władze polityczne i policyjne mają przytem postępować według istniejących przepisów o wzywaniu i przesłuchiwaniu stron przez te władze.

Jeżeli przesłuchanie poszczególnych świadków lub znawców pod przysięga jest niezbędne w celu ustalenia prawdy, może komisarz sledczy prosić za zgodą swej władzy służbowej właściwy sąd powiatowy o przesłuchanie pod przysięgą.

Do przesłuchiwania świadkow i znawców oraz do ich należytości należy stosować analogicznie przepisy procedury karnej.

8 129.

Prokurator dyscyplinarny może postawić wniosek na uzupełnienie śledztwa, mianowicie przez naprowadzenie nowych punktów obwinienia.

Także obwiniony ma prawo postawić wniosek o przeprowadzenie pewnych oznaczonych chodzeń.

Jezeli komisarz śledczy ma wątpliwości, czy ma się przychylić do wniosku o uzupełnienie, wówczas winien zasięgnąć uchwały komisyi dyscyplinarnej. Do takiej uchwały stosują się postanowienia § 123.

130.

Podczas trwania śledztwa dyscyplinarnego może komisarz śledczy, o ife to uzna za zgodne z celem postępowania, zezwolić obwinionemu nauczycielowi i jego obrońcy na nieograniczone lub częściowe wglądniecie do aktów sprawy.

Po doręczeniu uchwały przekazującej przysługuje obwinionemu nauczycielowi i jego obrońcy prawo wglądania do aktów sprawy i brania z nich odpisów, z wyjatkiem protokołów obrad.

Treści aktów sprawy nie wolno podawać do wiadomości publicznej.

Przekazanie i zastanowienie.

§ 131.

Akta ukończonego śledztwa udziela się prokuratorowi dyscyplinarnemu a ten przedkłada je ze swoimi wnioskami komisyi dyscyplinarnej.

Komisya dyscyplinarna uchwala bez ustnej rozprawy, czy należy sprawę przekazać do ustnej rozprawy, czy też zastanowić postępowanie o występek służbowy. W tym ostatnim przypadku może ona także powziąć uchwałę co do zarządzenia po myśli § 122., ustęp 2.

W uchwale przekazującej muszą być dokładnie przytoczone punkty obwinienia oraz oznaczone zarzadzenia, które należy wydać celem przygotowania ustnej rozprawy. Przeciw uchwale przekazującej nie jest dopuszczalny żaden środek prawny.

W ciago ośmiu dni po doręczeniu uchwały przekazującej może obwiniony nauczyciel i prekurator dyscyplinarny stawiać dalsze wnioski, które rozstrzyga komisya dyscyplinarna bez dopuszczenia osobnego środka prawnego.

Uchwałę na zastanowienie postępowania wraz z powodami należy doręczyć obwinionemu nauczycielowi w drodze służbowej oraz prokuratorowi dyscyplinamemu. Przeciw uchwale komisyi dyscyplinarnej pierwszej instancyi, którą zastanowiono śledztwo, może prokurator dyscyplinarny wnieść w ciągu czternastu dni zażalenie do wyższej komisyi dyscyplinarnej.

Rozprawa ustna.

\$ 132.

Dzień ustnej rozprawy wyznacza przewodniczący komisyi dyscyplinarnej. Do rozprawy należy wezwać obwinionego nauczyciela, udzielając mu uchwałę przekazującą (wdrażającą) i listę członków senatu dyscyplinarnego, oraz jego obrońcę.

Komisya dyscyplinarna może zarzadzić, aby obwiniony jawił się osobiście do ustnej rozprawy, na niego karę porządkową, wówczas koszta po-

§ 133.

Rozprawa nie jest jawną. Obwiniony nauczyciel może jednak żadać, aby dozwolono wstępu na rozprawę trzem nauczycielom lub urzędnikom państwowym, których wskaże jako swoich mężów zaufania.

Narady i głosownnia podczas i na końcu rozprawy odbywają się na posiedzeniu tajnem.

Treści rozprawy nie wolno podawać do wiadomości publicznej.

× 134.

Rozprawa rozpoczyna się odczytaniem uchwaly przekazującej.

Potem następuje przesłuchanie obwinionego oraz wezwanych świadków i znawców, tudzicż, o ile to jest potrzebne, odczytanie protokołów, spisanych w postępowaniu wstępnem, i innych ważniejszych dokumentów.

Obwinionemu i prokuratorowi dyscyplinarnemu przysługuje prawo oświadczyć sie co do poszczególnych przedstawionych środków dowodowych, oraz stawiać pytania świadkom i znawcom.

Po ukończeniu postępowania dowodowego należy wysłuchać wywodów i wniosków prokuratora dyscypliuarnego, tudzież obrony obwiuionego jakoteż jego obrońcy. Obwinionemu przysługuje ostatnie słowo.

Orzeczenie.

\$ 135.

Komisya dyscyplinarna ma przy wydawanin orzeczenia tylko to uwzględnić, co zaszło na ustnej rozprawie. W rozstrzygnięciu swojem nie jest ona związaną ani wyrokiem uwalniającym sadu karnego, ani regulami dowodowemi, lecz ma orzekać według swego swobodnego przekonania, jakiego nabrała na podstawie sumiennego zbadania wszystkich przedstawionych środków dowodowych.

§ 136.

Orzeczeniem komisyi dyscyplinarnej musi być obwiniony nauczyciel albo uwolniony od zarzuconego mu naruszenia obowiązków, albo uznany winnym takiego naruszenia.

W razie uznania winy, ma orzeczenie zawierać oznaczenie kary dyscyplinarnej lub porządkowej, jaka spada na nauczyciela.

§ 137.

Jeżeli nauczyciela uwolniono lub nałożono

stępowania ponosi państwo. Jeżeli orzeczono przeciw niemu karę dyscyplinarną, należy w orzeczeniu podać, czy i o ile ze względu na postawione przez niego wnioski dowodowe, jakoteż ze względu na jego stosunki majątkowe i nałożoną karę, ma on zwrócić koszta postępowania. Koszta, wynikie z przybrania obrońcy, ma we wszystkich przypadkach ponosić obwiniony nauczyciel.

§ 138.

Orzeczenie należy zaraz ogłosić i najpóźniej w ciągu ośmiu dni doręczyć wraz z powodami rozstrzygnięcia prokuratorowi dyscyplinarnemu jakoteż obwinionemu nauczycielowi.

§ 139.

Z ustnej rozprawy należy spisać protokół, który ma zawierać nazwiska obecnych i przedstawienie przebiegu rozprawy we wszystkich istotnych punktach.

Co do narad i głosowań należy prowadzić osobny protokół.

Obydwa protokoły ma podpisać przewodniczący i protokolant.

§ 140.

Jeżeli nauczyciel umrze przed prawomocnością orzeczenia albo jeżeli zezwolono mu na wystąpienie ze stosunku służbowego, wówczas należy postępowanie zastanowić.

Odwołanie.

\$ 141.

Od orzeczeń komisyi dyscyplinarnej pierwszej instancyi może obwiniony i prokurator dyscyplinarny wnieść odwołanie z powodu orzeczenia o winie i karze, jakoteż z powodu rozstrzygnięcia co do zwrotu kosztów.

Odwołanie ma skutek odraczający.

Odwołanie na korzyść obwinionego nie jest dopuszczalne, jeżeli nałożono tylko karę porządkową.

8 142.

Odwolanie należy wnieść w ciągu czternastu dni po doręczeniu orzeczenia dyscyplinarnego do przewodniczącego komisyi dyscyplinarnej.

Przewodniczący ma odrzucić odwołanie, jeżeli jest niedopuszczalne, spóźnione albo wniesione przez osobę, której nie przysługuje prawo odwołania.

§ 143.

Instancya odwoławcza rozstrzyga bez ustnej rozprawy:

- a) jeżeli uważa za potrzebne uzupełnienie śledztwa. W tym przypadku należy przeprowadzenie poruczyć komisyi dyscyplinarnej pierwszej instancyi;
- b) jeżeli istotne wadliwości postępowania wymagają jego powtórzenia w pierwszej instancyi.
 W tym przypadku należy znieść zaczepione orzeczenie i zwrócić sprawę właściwej komisyi dyscyplinarnej;

 c) jeżeli odwołanie dotyczy tylko rozstrzygnięcia o zwrocie kosztów.

Jeżeli nie zachodzi żaden z przypadków, przewidzianych w ustępie 1., wówczas przewodniczący wyznacza dzień ustnej rozprawy. Do dalszego postępowania należy stosować analogicznie przepisy o ustnej rozprawie i orzekaniu w pierwszej instancyi,

Wykonanie orzeczenia.

§ 144.

Po prawomocności ma przewodniczący komisyi dyscyplinarnej zarządzić wykonanie kary przez właściwą władzę i przesłać w drodze służbowej bezpośrednio przełożonej władzy służbowej nauczyciela jeden egzemplarz orzeczenia dyscyplinarnego wraz z powodami rozstrzygnięcia.

Kary dyscyplinarne należy wpisywać do wykazu stanu osobowego. Jak długo wpis istnieje,

należy przechowywać odpis orzeczenia.

\$ 145.

Po upływie trzech lat od prawomocności orzeczenia, nigdy jednak przed zupełnem odbyciem nałożonej kary dyscyplinarnej, należy na prośbę wykreślić z urzędu wpis w wykazie stanu osobowego, jeżeli nauczyciel miał od tego czasu bez przerwy przynajmniej "dobrą" kwalifikacyę.

Jeżeli nauczyciel został wykluczony od czasowego posuwania, natenczas po wykreśleniu kary dyscyplinarnej w wykazie stanu osobowego może szef władzy centralnej w razie stale nienagannego zachowywania się nauczyciela i bardzo dobrego pełnienia przezeń służby zezwolić, aby przy dalszem czasowem posuwaniu policzono napowrót w całości lub w części okres wykluczenia.

Wznowienie postępowania.

§ 146.

Jeżeli zaniechano wdrożenia postępowania dyscyplinarnego, zastanowiono postępowanie z innego powodu, a nie z powodu okreslonego w § 140., albo jeżeli uwolniono obwinionego lub nałożono na niego tylko karę porządkową, natenczas można na wniosek prokuratora dyscyplinarnego wznowić postępowanie na niekorzyść obwinionego tylko wtedy, jeżeli wyjdą na jaw nowe fakty albo środki dowodowe, które same przez się lub w związku z dowodami poprzednio zebranymi mogą stanowić dowód przeciw obwinionemu nauczycielowi i uzasadnić nałożenie kary dyscyplinarnej.

§ 147.

Nauczyciel, skazany prawomocnie na karę dyscyplinarną, albo jego ustawowi spadkobiercy mogą żądać wznowienia postępowania także po wykonaniu kary, jeżeli przedstawią nowe fakty lub środki dowodowe, które same przez się lub w związku z dowodami poprzednio zebranymi mogą uzasadnić uwolnienie lub nałożenie kary porządkowej, albo zamiast wydalenia łagodniejszą karę dyscyplinarną.

\$ 148.

O wznowieniu postępowania, jakoteż o tem, czy z powodu postawienia wniosku o wznowienie postępowania należy wstrzymać wykonanie, rozstrzyga bez ustnej rozprawy komisya dyscyplinarna, która rozstrzygała w pierwszej instancyi.

Rozstrzygnięcie komisyi dyscyplinarnej pierwszej instancyi można zaczepić zapomocą zażalenia w ciągu czternastu dni po doręczeniu.

§ 149.

Pozwolenie na wznowienie postępowania znosi o tyle orzeczenie, o ile dotyczy tego czynu, co do którego dozwolono wznowienia postępowania.

Przez wznowienie wchodzi sprawa z reguły w stadyum sledztwa. Wykonanie kary dyscyplinarnej należy wstrzymać.

§ 150.

Jeżeli nauczyciela, na którego rzecz dozwolono wznowienia postępowania, uznano ponownie winnym, nie można nałożyć na niego surowszej kary od tej, którą nałożono na niego poprzedniem orzeczeniem. Przy wymiarze kary należy uwzględnić karę już poniesioną.

Komisya dyscyplinarna, która uzneła za dopuszczalne wznowienie postępowania na rzecz obwinionego nauczyciela, może za zgodą prokuratora dyscyplinarnego orzec zaraz karę łagodniejszą albo uwolnienie.

\$ 151.

Jeżeli na podstawie wznowienia zastanowiono postępowanie dyscyplinarne albo uwolniono później nauczyciela. skazanego na karę dyscyplinarną, lub skazano go tylko na karę porządkową, natenczas ma mu państwo zwrócić to, co stracił z dochodów służbowych wskutek nieusprawiedliwionego skazania.

Jeżeli skazanego nauczyciela zasądzono na podstawie wznowionego postępowania na łagodniejszą karę dyscyplinarną, może komisya dyscyplinarna orzec, że państwo ma mu zwrócić dochody służbowe, utracone przez wykonanie kary.

Po śmierci nauczyciela przysługuje także pozostałym po nim członkom rodziny, uprawnionym do zaopatrzenia, prawo do żądania zwrotu o tyle, o ile utracili należące się im od skazanego utrzymanie.

Przywrócenie do pierwotnego stanu.

§ 152.

W razie spóźnienia terminu do wniesienia środka prawnego może instancya odwoławcza zezwolić obwinionemu nauczycielowi na przywrócenie do pierwotnego stanu, jeżeli on zdoła wykazać, że okoliczności, nie dające się usunąć, uniemożliwiły mu bez jego winy dotrzymanie terminu.

Wniosek na przywrócenie do pierwotnego stanu musi być wraz z równoczesnym wywodem środka prawnego wnicsiony w terminie czternastodniowym po ustaniu przeszkody do komisyi dyscyplinarnej pierwszej instancyi. Ta udziela wniosek prokuratorowi dyscyplinarnemu do oświadczenia się.

Jeżeli instancyń odwoławcza zezwoli na przywrócenie do pierwotnego stanu, może zaraz orzec w sprawie głównej.

Suspenzya.

§ 153.

Komisya dyscyplinarna może w każdej chwili nauczyciela, przeciw któremu wdrożono postępowanie karno-sądowe lub dyscyplinarne, suspendować w służbie, jeżeli to jest wskazane ze względu na rodzaj lub doniosłość występku służbowego.

Prawo to przysługuje komisyi dyscyplinarnej także wtedy, jeżeli przeciw nauczycielowi wdrożono sądowe postępowanie o pozbawienie własnowolności albo otwarto konkurs do jego majątku.

8 154.

Jeżeli nad nauczycielem zawieszono karnosądowy areszt śledczy, ma naczelnik (przewodni-

bezzwłocznie lymczasowa: suspenzyc aresztowanego.

Oprócz tego ma prawo każdy przełożony, powołany bezpośrednio lub pośrednio do wykonywania nadzoru służbowego, zarzadzić tymczasowa suspenzye nauczyciela, jeżeli tenże wśród szczególnie ważnych okoliczności stał sie winnym jawnego odmówienia posłuszeństwa albo, jeżeli ze wzgledu na jakość zarzuconego mu wystepku służbowego, byłaby przez pozostawienie go w służbie zagrożona powaga szkoły lub istotne interesy służby.

Prawo do tymczasowego suspendowania przysługuje pod wymienionymi warunkami także osobie urzędowej, której poruczono przeprowadzenie inspekcyi,

Tymczasową suspenzyę w służbie, zarządzona po myśli ustępu 2., może uchylić każdy naczelnik

przełożonei władzy.

O każdej tymczasowej suspenzyi należy natychmiast zawiadomić w drodze służbowej komisye dyscyplinarna, która ma bezzwłocznie suspenzyę zatwierdzić lub uchylić.

§ 155.

Uchwałą komisyi dyscyplinarnej można na czas trwania suspenzyi ograniczyć pobory nauczyciela do dwóch trzecich części.

\$ 156.

Suspenzya kończy się najpóźniej z chwila prawomocnego ukończenia postępowania dyscyplinarnego.

Jeżeli pierwej odnadna okoliczności, które spowodowały suspenzyę nauczyciela, mu komisya

dyscyplinarna suspenzye uchylić.

§ 157.

Komisya dyscyplinarna rozstrzyga bez ustnej rozprawy o nałożeniu, zatwierdzeniu lub uchyleniu suspenzyi.

Przeciw rozstrzygnięciu komisyi dyscyplinarnej pierwszej instancyi można wnieść zażalenie w ciągu czternastu dni po doręczeniu. Zażalenie jednak nie ma skutku odraczającego.

Przeciw tymczasowej suspenzyi nie jest do-

puszczalny żaden środek prawny.

§ 158.

Jeżeli nauczyciela skazano na karę dyscyplinarną, albo w przypadku, przewidzianym w § 153., pozbawiono go własnowolności, lub zarządzono suspenzyę z powodu otwarcia konkursu, to czas suspenzyi nie jest policzalny do uzyskania pod-

czący) władzy służbowej lub władzy przełożonej wyższeń płacy (remuneracyi), do czasowego posuwania ani przy wymiarze poborów spoczynkowych. W tych wypadkach jakoteż wtedy, gdy nauczyciela wskutek zasądzenia karno-sądowego wydalono w drodze administracyjnej, nie wypłaca się dodatkowo poborów, zatrzymanych w czasie suspenzyi.

> Natomiast policzalny jest czas suspenzyi i należy zarządzić przyznanie podwyższeń płacy (remuneracyi) tudzież czasowe posunięcie, skutkiem wstecz działającym, a wreszcie spowodować dodatkową wypłatę poborów, zatrzymanych po myśli § 155., jeżeli postępowanie dyscyplinarne zakończyło się zastanowieniem, uwolnieniem lub nałożeniem kary porządkowej, albo jeżeli odmówiono pozbawienia własnowolności.

Doreczenia.

\$ 159.

Wszelkie doręczenia, które mają nastąpić według postanowień tego rozdziału, sa ważne i powoduja bieg terminów, jeżeli uskutecznia sie je do rak samego interesowanego, jego obrońcy lub do rak innego pełnomocnika albo w razie, gdy miejsce jego pobytu nie jest znane, jeżeli się je złoży u naczelnika (przewodniczącego) jego ostatniej władzy służbowej.

Publiczne wezwanie do jawienia się jakoteż urzędowe ogłoszenie orzeczenia nie jest dopuszczalne.

Srodki prawne i terminy.

§ 160.

O ile w tym rozdziale nie postanowiono inaczej, nie można osobnym środkiem prawnym zaczepiać rozstrzygnieć i zarządzeń komisyi dyscyplina nej pierwszej instancyi lub przewodni zacego senatu dyscyplinarnego, lecz tylko łącznie ze środkiem prawnym, przysługującym przeciw ostatecznemu rozstrzygnieciu lub za ządzeniu. Zażalenia należy wnosić do przewodniczącego komisyi dyscyplinarnej pierwszej instancyi, który ma je odrzucić, jeżeli są niedopuszczalne, spóźnione lub wniesione przez osobę, nie mającą prawa zażalenia.

Terminy do wnoszenia środków prawnych nie mogą być przedłużane. Terminy zaczynają się z dniem następującym po doręczeniu. Niedziele i dni świateczne nie stanowią przeszkody w rozpoczęciu lub w biegu terminu. Jeżeli koniec terminu przypada na niedzielę lub dzień świateczny, kończy się termin następnego dnia powszedniego. Które dni należy uważać za świąteczne, postanawiają przepisy, obowiązujące dla sądów. Dni biegu pocztowego nie wlicza się do terminu-

Podania można wnosić także telegraficznie.

Uwolnienie od stempli i należytości.

§ 161.

Przewidziane w tej ustawie postępowanie dyscyplinarne należy pod względem uwolnienia od stempli i należytości uważać na równi z postępowaniem karnem.

Osobne postanowienia dla nauczycieli w stanie spoczynku.

§ 162.

Nauczyciel przeniesiony w stan spoczynku (na urłopie z płacą tymczasową), podlega postępowaniu dyscyplinarnemu:

- 1. z powodu występku służbowego, popelnionego w czymej służbie;
- 2. z powodu rażącego naruszenia obowiązków, ciążących na nim według tej ustawy.

W szczególności należy przeciw niemu wystąpić w drodze dyscyplinarnej wtedy, jeżeli się okaże, że wyludził przeniesienie w stau spoczynku lub przyznanie wyższych poborów spoczynkowych aniżeli normalne.

§ 163.

Kary dyscypliname są:,

- a) nagana;
- b) czasowe lub stałe zmuiejszenie poborów spoczynkowych z potrąceniem aż do 25 procent tych poborów;

w razie okoliczności szczególnie obciążających

c) utrata wszelkich praw, wypływających ze stosunku służbowego, oraz wszelkich uprawnień do poborów spoczynkowych i zaopatrzenia dla nauczyciela i członków jego rodziny, przyczem jednak dopuszczalne jest analogiczne zastosowanie § 106.

§ 164.

Do przeprowadzenia postępowania dyscyplinarnego jest właściwą ta komisya dyscyplinarna, która była właściwą bezpośrednio przed wystąpieniem nauczyciela z czynnej służby.

Zresztą należy postanowienia tego rozdziału stosować analogicznie do nauczycieli, pozostających w stanie spoczynku.

Postanowienia przejściowe.

§ 165.

Postanowienia tej ustawy o karaniu naruszenia obowiązków (rozdział V.) mają zastosowanie także do wiszących spraw dyscyplinarnych; jeżeli jednakże zostało już wydane orzeczenie dyscyplinarne pierwszej instancyi, w takim razie do postępowania na skutek środków prawnych odnoszą się przepisy dotychczasowe.

Artykuł III. ustawy krajowej dla Galicyi z dnia -15. lutego 1905, Dz. u. kr. Nr. 39, w brzmieniu, zmienionem ustawą krajową z dnia 9. maja 1907, Dz. u. kr. Nr. 48, ma aż do wydania w drodze ustawodawstwa krajowego nowych postanowień także w dalszym ciągu analogiczne zastosowanie.

